

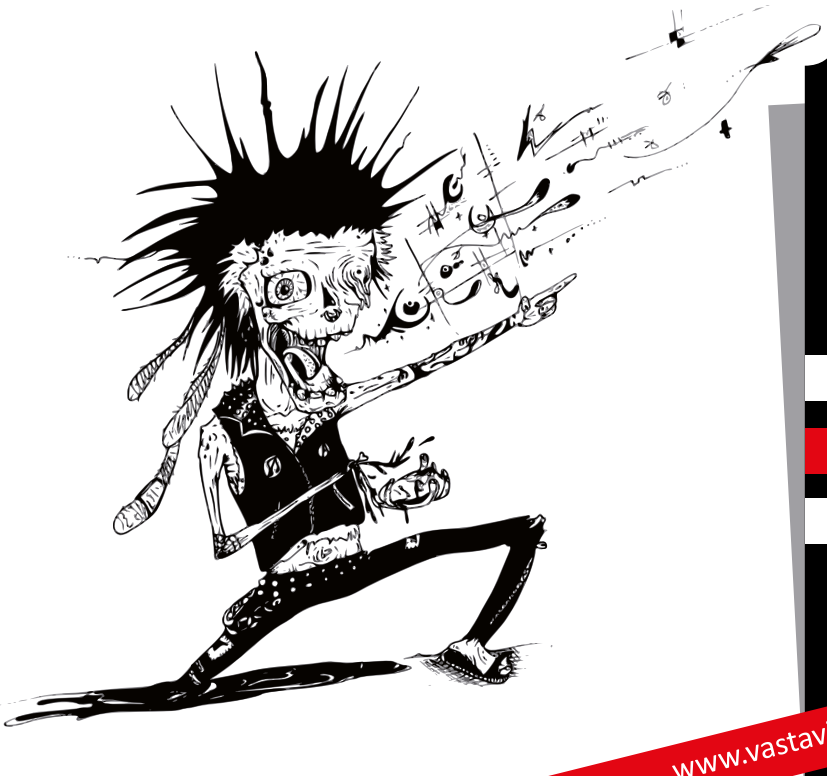
Pispalalainen

1²⁰₂₀

HAULITORMI | PISPALAN MUMMULA | VASTAVIRTA-RADIO

VASTAVIRTA~KLUBI

Avoinna:
Ma-Pe 15–02
La-Su 14–02

Tietokilpailu joka tiistai klo 21.30

Bingo joka keskiviikko klo 21.30

Bänditiedot: www.vastavirta.net

www.vastavirta.net | Pispalan valtatie 39 | Tampere

Kaikkien Pispalalaisten

olohuone.

PUB

KUJAKOLLI

Kurkkaa lisää facebookista.

Soitinyhtyeistä ja hyvästä tunnelmasta pitäville ihmisille.

Tahmelan viertotie 2, p. 050 5965 124

PÄÄKIRJOITUS

Elias Mäkynen

Silläkin uhallla että koronasta on puhuttu kyllästymiseen saakka, koen tärkeäksi tähdentää tilanteen harvinaislaatuista luonnetta.

2000-luvun globalisaatiolle ominainen yhteiskuntien verkottuneisuus tekee tartuntatautien leviämisestä todennäköistä vastaisuudessaakin. Pandemiat uhkaavat ihmisten hyvinvointia myös epäsuorilla vaikutuksillaan, kuten maailmantalouden seisahdus ja siitä seurannut laskusuhdanne todistavat. Yrittäjät kärsivät tietysti asiakkaiden puutteesta, ja Suomessakin kaikista heikoimmassa asemassa olevat yhteiskunnan jäsenet, köyhien perheiden lapset, ovat jääneet koulutuksen lisäksi ilman koululaitoksen tarjoamaa ravitsemusta. Koronan seurauksista kuullaan suru-uutisia kenties vuosia, mutta poikkeuksellinen aika on otollista myös itsetutkiskelulle.

Koronan kaltaiset globaaliongelmät voivat muistuttaa ihmiskuntaa siitä jaetusta kohtalonyhteydestä, joka seuraa saman pallon asuttamista. Taloudellinen keskinäisriippuvuus koskee kaikkia valtioita, eikä pään hautaaminen hiekkaan estä maailmanpolitiikan ja luonnon suuria kehityskulkuja. Verkottunut talous on kuitenkin osa ongelmaa ja siksi toivon, että tuotannon hidastuessa ja valtion roolin korostuessa ihmiset pystyisivät näkemään rahan olevan pohjimmiltaan arvon mittaamisen väline, ei itseisarvo. En kuitenkaan halua vähätellä konkurssiin joutuvien yrittäjien ja raha-asioita päivittäin pyörittelevien köyhien ahdinkoa ajassa, jossa talouskasvu nähdään luonnon ja ihmisten hyvinvointia tärkeämpänä. Haluan silti muistuttaa kriisien olevan niitä vedenjakajia, joiden mainingeissa voimme muuttaa yhteiskuntia ja arvojamme kestävämpään suuntaan

Epämiellyttävä totuus on, että nykyinen sivilisaatio elää energiankulutuksen näkökulmasta laina-ajalla. Fossiiliset polttoaineet joista saamme niin muovia, bensiiniä kuin lämpöä koteihin, eivät uusiudu läheskään yhtä nopeasti kuin niitä käytetään. Ongelma on myös siinä, että vaikka öljyn ja kivihiilen saanti onnistuttaisiin turvaamaan seuraavaksi sadaksi vuodeksi, niiden ympäristövaikutukset syöksisivät ihmiskunnan niin syvään ekokatastrofiin ettei nykyisestä elintasosta jäisi kuin lämmin muisto. Siksi toivoisin, ettei koronasta puhuttaisi vain sen terveys- ja talousvaikutusten kautta vaan huomioitaisiin myös se merkittävä pudotus ilmansaasteiden määrässä jonka lento- liikenteen ja maailmankaupan hidastuminen ovat aiheuttaneet. Ilmastonmuutos on ihmisen toimien seurausta, ja sen tahattomina osallisina olemme saaneet tilaisuuden pysähtyä miettimään mikä on meille lajina välttämätöntä.

Elias

PISPALALAINEN 1 / 2020

PÄÄTOIMITTAJA Katja Wallenius
katja.a.wallenius@gmail.com

TAITTO Katariina Laiho
TOIMITUSSIHTEERI & MAINOSMYYNTI
Elias Mäkynen

PAINOPIKKA PunaMusta Oy
PAINOSMÄÄRÄ 4500
KUSTANTAJA Pispalan
Asukasyhdistys ry
pispalanasukas@gmail.com

JAKELU Pispalalainen jaetaan
kotitalouksiin Suur-Pispalan
alueella: Ylä- ja Ala-

Pispalassa, Tahmelassa,
Hyhkyssä ja Santalahdessa.

Pispalalainen verkossa:
www.pispala.fi/pispalalainen/
Keskustellaan lisää Pispalan
asukasyhdistyksen Facebook-
sivulla. Kansikuva:
Lauri Viita -seura

2

3

Mummula-ajatus lähti
pohdinnasta, mikä paikka on
jokaisen sydämessä rakas.
No tietenkin oma mummula.

HEIDI ANTILA

PISPALAN MUMMULA

Kuten mummuloissa yleensäkin, myös Pispalan Mummulaan sisään astuessa ensimmäisenä tulijan ottaa vastaan kahvin tuoksu ja lämmin ilmapiiri.

– Siloitän ryppyjä sisältä ja ulkoa, suurella sydämellä, ihmistä kunnioittaen, kiteyttää **Heidi Anttila** Pispalan Mummulan toiminnan syvimmän ajatuksen. Itse mummuksi vuosi sitten tullut yrittäjätär pyörittää Mäkikatu 84:ssä, entisen Sirenin saunan tiloissa mummulamaista hoitolaa. Hoitolassa saat hoitoa niin sielulle kuin ruumiille. Tarjolla on monenlaista hoitoa ja hierontaa, lymfahoidosta 'ihonhoitoon ikäneidoille'. – Silitän ryppysi, hoidan varpaasi, hellin käsin hemmottelen vauvasta vaariin, murkusta mummoon! Heidi lupaa.

Tarina alkaa kaukaa

Heidi Anttila työskenteli kaksikymmentä vuotta farmaseuttina. Heidi kouluttautui kosmetologiksi saadakseen lisätietoa ihonhoidosta ja sitä kautta tukea työhön. Mieli kuitenkin seikkaili omia polkujaan

ja Tori.fi:ssä kesällä 2019 vastaan tullut vanhan, yleisen saunan tila jäi kaiher-tamaan ajatuksia. Olihan se rakkautta ensi silmäyksellä. – Moitin itseäni, miksen tarttunut tilaisuuteen. Selasin kumminkin nettiä vielä ja tila oli edelleen vapaana. Viikon pohdinnan jälkeen asia oli valmiiksi pohdittu ja syys-lokakuussa teimme remontin, Heidi summaa.

Mummula-ajatus lähti pohdinnasta, mikä paikka on jokaisen sydämessä rakas. No tietenkin oma mummula. Mummulla on aina aikaa, siellä voi puhua avoimesti kaikesta, mummu kuuntelee ja hipsuttaa päätä.

Vierivä kivi ei sammaloidu

Pispalan Mummulan palvelutarjotin on melko kattava, kun miettii, että kaikkea pyörittää yksi ihminen. Heidi Anttilalla

ei ole ollut vapaa-ajanongelmia, kun opittavaa on ollut paljon. Hän on opiskellut rentoutusvalmennusta, niin yksilöille kuin ryhmille kohdennettuna, mindfulnessia ja intialaista vauvahierontaa. Kouluttajista Heidi tahtoo antaa jalkahoitoa hänelle opettaneelle Ellalle erityiskiitoksen. – Ella sai ymmärtämään jalkojen hyvinvoinnin merkityksen kaikelle hyvinvoinnille. En myöskään unohda mainiota sääntöä: Asiakkaalle ei käännetä pylyä! Näillä ohjeilla eteenpäin, Mummulan pitäjä iloitsee.

Poikkeaa Pispalan Mummulassa Mäki-kadulla rentoutumassa ja keventämässä mieltä sekä kehoa arjen keskellä. Pispalan Mummulan löydät myös Facebookista ja verkosta www.pispalanmummula.fi.

Valmistan uutta ja uudistan vanhaa

TEKSTI JA KUVA: KATJA WALLENIOUS

Pispalassa asusteleva vaatturi Anne Äikäs valmistaa uusia ja uudistaa vanhoja vaatteita ompelimossaan Pyynikillä yli 20 vuoden yrittäjäkokemuksella.

Vaatturi Äikäs perusti oman putiikkinsa Pyynikin Trikoon tiloihin, Pyhjärven rantamaisemiin vuonna 1997. Alueen remonttisuunnitelmat ajoivat yrittäjän lähemmäs kaupunkia, Tiiliruukinkadulle, reilu vuosi sitten. Tila löytyi sattumalta ohikulkumatkalla. Paikka on osoittautunut oivaksi, sijainti on hyvä, siihen on helppo tulla ja parkkitilaa löytyy. Työtila on myös avara ja valoisa sekä sinne on esteetön kulku pihan puolelta. Vanhan työtilan perään Äikäs ei haikaile, mutta Pyynikin Trikoon yhteisöä on ikävä.

Erityisalanana nahkavaatteet

Työpöydällä lepäilee 1970-luvun pitkistä nahkatakista purettu alaosa, josta Anne loihtii puolihameen. Vanhan nahan seuraksi ommellaan kaistale uutta mokkanahkaa, joka yhdistää uuden ja vanhan luontevasti trendikkääksi hameeksi. – Hallitsen nahka-asujen valmistuksen aina kaavoituksesta viimeistykseen, korjaan ja muokkaan niitä mielelläni, Äikäs pohtii. – Teen oikeastaan mitä vain, naisten hääpuvut jätän mieluusti kollegalleni **Johanna Parvelalle** jonka toimitilat sijaitsevat tällä samalla kadulla. Myös turkisten muokkaaminen on jäänyt vähemmälle viime vuosina, hän jatkaa.

Haluan palvella kaikkia

– Ei ole niin pientä hommaa, että en tekisi. Ompelen tarvittaessa vaikka napin puseroon, näinkin on käynyt, Anne nauraa ja jatkaa: – Ärsyttävintä on ehkä ollut yhteen aikaan paljon työtä teettäneet laskettelutakkien vetoketjut ja niiden vaihtaminen toimiviin. Vetoketjun yksi puoli saattaa olla ommeltuna seitsemällä ompeleella! Valmisvaatteen purkaminen on totista ja pitkäjänteistä hommaa, ompelu usein paljon joutuisampaa.

Äikäksellä on hyvät verkostot ja niiden kautta löytyy hyviä yhteistyöprojekteja. Anne on tehnyt alihankintana kaikkea linja-autojen ja veneiden penkinpäällisistä liikelahjojen merkkiompeluun sekä vaateliikkeiden korjausompelua.

– Mitä kummallisempi juttu, sen mukavampi haaste se on ratkottavaksi. Joskus tehtävänä on ollut apinapuku sekä iglu, vain savimaja on tekemättä. Siinä oppii aina uutta ja mielenkiinto pysyy yllä. Kaikki väylät on pidettävä avoinna ja on tartuttava rohkeasti luuriin, kun sen aika on, Anne summaa iloisena.

Tue sinäkin kotimaisia pienyrittäjiä ostamalla palveluita ja tuotteita heiltä. www.vaatturianneaikas.fi

PISPALAN SOTTIISI JUHLII PYÖREITÄ VUOSIA

TEKSTI: KATJA WALLENIUS

KUVA: ARI JOHANSSON

Joka toinen vuosi järjestettävä kansantanssi- ja kansanmusiikkitapahtuma SottiisiMoves 2020 -tapahtuman oli tarkoitus palauttaa Pispalan Sottiisin ohjelmaa Pispalanharjulle kesäkuun puolessavälissä. Koronapandemia sotki suunnitelmat.

Pispalan Sottiisi ja Movesia edeltänyt Nuorison taidetapahtuma järjestettiin kumpikin ensimmäisen kerran 1970, joten tapahtumat täyttävät tänä vuonna

50 vuotta. Koronaviruksen jyllätessä järjestäjät päättivät kuitenkin siirtää SottiisiMovesin ajankohdan syksylle 2020.

Pispalan Sottiisia on viime vuosikymmenet tanssittu eri puolella kaupunkia, mutta vielä 1980-luvulla siihen liittyi sottiisikilpailu, jossa parit kilpailivat ensin Pispalanharjulla ja sitten Hämeenkadulla.

SottiisiMoves 2020 -tapahtuman ohjel-

man keskeiset osat ovat lasten ja nuorten Moves- ja Tanssiralli-katselmukset, Saa tanssia! -paritanssiproduktio sekä eri puolilla kaupungin keskustaa järjestettävät konsertit ja tilaisuudet.

– Meille tapahtuman järjestäjinä on kuitenkin tärkeintä ihmisten turvallisuus, siksi osallistujien, esiintyjien ja vapaaehtoisten terveyden suojeleminen on ensisijainen asia. Tällä hetkellä vallitsevan koronaepidemian vuoksi Suomen

Nuorisoseurat joutuu valitettavasti siirtämään SottiisiMoves 2020 -tapahtuman syksyyn 2020, kertoo tuottaja **Jaana Kari**.

– Uskomme kuitenkin, että syntymäpäiväjuhlien teema Saa tanssia! toteutuu vielä, ja kaikki halukkaat saavat tanssia yhdessä. Toivo on kipinä, joka siivittää meitä eteenpäin, Jaana rohkaisee. SottiisiMovesin ajankohdaksi lehden taiton aikana varmistui 16.–18.10.2020.

– Haluamme tuoda ihmisille hyvää mieltä ja tekemisen riemua. SottiisiMoves 2020 -tapahtumassa ovat edustettuina kaikki tanssilajit polskasta hip hoppiin. Vuoden teema Saa tanssia! tarkoittaa, että tällä festivaalilla kaikki saavat halutessaan tanssia, kertoo Suomen Nuorisoseurojen toimialajohtaja **Jukka Heinämäki**.

www.sottiisi.net

MAHDOLLISUUKSIEN TILA

Luovuuden ja toteuttamisen mahdollisuuksia!

Mahdollisuuksien Tila on avoin kulttuuri-tila, jonka lähtökohdat ovat taiteellisessa ja yhteisöllisessä toiminnassa. Tarkoituksenamme on tarjota erityislaatuista paikkaa, missä erilaiset ihmiset voivat toteuttaa itseään, luoda yhteisöllisyyttä sekä rikastuttaa alueensa kulttuuria, omien kiinnostuksiensa pohjalta. Tila on ollut olemassa jo vuodesta 2011, ja vuosien saatossa siellä on järjestetty lukuisia tapaamisia, esityksiä, työpajoja, keskusteluita, näyttelyitä, juhlia, luentoja, harrasteryhmiä, kursseja, keikkoja ja avoimia illanviettoja. Mahdollisuuksien Tilalla on omia tapahtumakonsepteja kuten Yhden teoksen näyttely, Keskustelevat keikkaillat, Taiteilijatoimisto, Vaatteiden vaihto- ja tuunauskahvila, Unelmointiryhmä ja Mahdollisuuksien Toteutusryhmä.

Toteutusryhmässä myös suunnitellaan ja luodaan Mahdollisuuksien Tilan ja Huvilan toimintaa, joten jos kiinnostaa tulla toimimaan kulttuuritiloihin liittyvien juttujen parissa, meihin voi olla yhteydessä!

Mahdollisuuksien Tila tarjoaa myös tilaa erilaisille tapahtumille ja kokeiluille, 2–3 euron ovirahalla voi järjestää kaikille avoimen tapahtuman tai edullista tilaa

voi vuokrata julkisiin tai yksityisiin tapahtumiin. Nyt poikkeustilan aikaan, tilaa voi vuokrata yksityiseen työskentelyyn.

Mahdollisuuksien Huvila & Unelmointihuone

Mahdollisuuksien Tila on toiminut alusta alkaen tiiviisti Tahmelan Huvilan perustamisprosessissa ja on yksi huvilan perustajajäsenistä. Toteutamme siellä Mahdollisuuksien Huvila -konseptia ja järjestämme erilaisia tapahtumia. Mahdollisuuksien Tilalla on huvilan yläkerrassa oma huone, joka on nimetty Unelmointihuoneeksi. Siellä kokoontuu myös Unelmointiryhmä, jossa harjoitellaan unelmoinnin taitoa, jaetaan omia unelmia toisten kanssa ja puretaan esteitä niiden toteutumisen tieltä. Unelmia myös viedään lopulta kohti konkreettista toteutumistaan. Jos kaipaat elämääsi lisää unelmointia – tule mukaan.

Yhteisötaidekoulu Hehkumahku

Yhteisötaidekoulu Hehkumahku on yhteisötaiteellista opetusta ja tekemistä

tarjoava ja tutkiva taidekoulu lapsille, joka on perustettu Mahdollisuuksien Tilalle vuonna 2018. Tämän jälkeen Hehkumahkun taidepajoja ja tapahtumia on järjestetty Tahmelan huvilalla, Hiedanrannassa sekä muissa isommissa ja pienemmissä tapahtumissa Tampereella. Parin ensimmäisen toimintavuoden aikana on ohjelmistossa ollut laaja kattaus taidepajoja kuten nukke- ja varjoteatteria, sirkusta, musiikkia, tanssia ja animaatiota sekä lasten tapahtumapäiviä ja tempauksia. Yhteisötaidekoulu Hehkumahkun pääasiallinen tarkoitus on luoda yhteisöllisempää taiteen tekemistä sekä tarjota matalan kynnyksen mahdollisuuksia kokeilla erilaisia taidemuotoja.

Mahdollisuuksien Tilaa, Mahdollisuuksien Huvilaa sekä Hehkumahkua ylläpitää yleishyödyllinen yhdistys Tästä tulee niin hieno maailma ry. Yhdistyksen tarkoitus on edistää ja kehittää yhteisöllisempää, avoimempaa ja leikkisämpää kulttuurimaailmaa. Tästä tulee niin hieno maailma ry toimii myös erilaisten kulttuurihankkeiden parissa.

*www.mahdollisuuksientila.fi
www.facebook.com/tahmelanhuvila
 Tahmelan Huvila, Uramonkatu 9*

Teksti: Elias Mäkynen Kuva: Anna Kytömäki

Sanataiturin paluu

Kun tiedustelen **Pekka Kytömäen** kuulumisia, hän vastaa arkensa pyörivän koronankin keskellä kohtalaisen normaalisti. Runouden pariin ammattikäytäjä päätyi hiljalleen, etsittyään luovuuden purkamiskanavaa eri aloilta. – Mietin kirjoittamista jo nuorena ja haaveilin romaanin kirjoittamisesta, kunnes havahduin n. 8 vuotta sitten siihen, että runous voisi olla se mun juttu. Minulla oli semmoinen käsitys, kuten kenties monilla, että runous on vaikeaa, kunnes huomasin että on monenlaisia runoja.

Oivalluksen jälkeen Kytömäki julkaisikin kaksi runokirjaa varsin nopealla tahdilla ennen siirtymää palindromien, eli etu- ja takaperin identtisten merkkijonojen maailmaan. – Tutustuin palindromeihin alkujaan Alivaltiosihteerin kautta ja omaa kirjaa aloittaessa olin lukenut Alivaltiosihteerin palindromikirjoja. Yksi suosikeistani heiltä on: "Olemassaolo: loassa melo."

Kytömäen uusin kirja Sytytys on tämän toinen palindromikirja, sitä edelsivät Aattelu ruletaa ja kaksi perinteisempää runokirjaa. – Pyörittelin uuden nimen kanssa suunnilleen toistakymmentä vaihtoehtoa, kun taas fraasi "aattelu ruletaa" oli syntynyt jo ennen kirjaa. Vaikka palindromit ovat Kytömäen mukaan muodoltaan jäykempiä kuin vapaa-muotoisemmat runot, hän on pyrkinyt ulottamaan runollisen otteen myös palindromeihin.

Teokset eivät ole jääneet huomiotta ja viime vuonna sanataideyhdistys Yöstäjä oli yhteydessä Kytömäkeen sen tiimoilta voisiko hänen palindromejaan laittaa Tampereen tulevien ratikoiden ikkunoihin. – He ehdottivat joitain Aattelu ruletaa-kirjan sanoja, mutta päätin tehdä projektia varten uusia asiayhteyteen sopivampia palindromeja. Ratikkaprojektissa on mukana myös Kirsi Kunnaksen, Jari Mäkipään, Salla Silmukan, Lukas Jokilehdon ja Milja Niemmen tekstejä. – On hienoa, että mukana on myös nuorempia taiteilijoita, joille on annettu tilaisuus esitellä töitään.

Kysymykseen miten runojen kirjoittaminen eroaa kääntämisestä, Kytömäki vastaa: – Käännän päivätöikseni asiatekstejä ja se on ihan eri juttu kuin omat kirjoitus-hommat. Olen kyllä kääntänyt myös runoutta, esim. Pis-palalaisestakin tutun Donald Adamsonin runoja. Runojen tekemisessä viehättää niiden tarjoama vapaus, vaikka palindromeissa onkin tiukka muotokieli, kun pitää edetä

kirjain kerrallaan ja molemmista suunnista. Viitisen vuotta sitten mulla oli vahva haikukausi, enkä kirjoittanut muuta. Haikujen tekeminen helpotti kirjoittamista, koska niissä on ikään kuin kehys, johon maalataan pieni kuva. Palindromit eivät niinkään helpota kirjoittamista, mutta niissä hienoa on se, ettei itsekään tiedä mitä niistä syntyy. Lopputulos voi paljon mielikuvitukseksikaampi kuin mihin oma mielikuvitus pystyisi.

Sytytys ilmestyy kesäkuun alussa, tässä palindromeja kirjasta.

ÄLLI VIRTAA

Älli,
virtaat
rivin ohi,
alla ihoni,
virtaat rivillä.

JÄÄHYVÄISET VIHAPUHEELLE

Ovi raota,
kehu pakolaisia.

Näivetä puhekauhua,
kehu päteviä naisia.

Lokapuhe katoa, rivo.

PUHDISTAVAT KYYNELEET

Niiskuta ja sure,
puro paru.

Pura poru
perusajatuksiin.

KRAAK! HAIKUA JA HAIGAA HUVILALLA

Variksen soolo lennähdyytti Tahmelan Huvilalle akvarelli- ja valokuvanäyttelyn, kuvarunoesityksen ja kirjajulkkarit

Variksen soolo: haikua ja haigaa (*Crow, Solo: Haiku and Haiga*) ilmestyi 19.1.2020. Kirjassa **Rea Lehtosen** ja **Kiti Saarisen** haikurunot yhdistyvät Saarisen valokuviiin sekä **Ina Jaakkolan** näyttelyä ja kirjaa varten luomaan akvarellisarjaan. Tekstien käännökset ovat **Donald Adamsonin** ja Rea Lehtosen käsialaa. Tahmelan Huvilalla pidetyssä julkaisutilaisuudessa nähtiin kuvarunoesitys, ja paikalla oli 46 henkeä. Näyttely oli esillä 16.2. asti.

– Näyttelyn ja runoesityksen suunnitteluvaiheessa hieno idea kirjan julkaisemisesta tuli Huvilalta **Heidi Huhtamellalta**, tekijät kiittävät.

Kiinnostaako haikun kirjoittaminen?

Haikun sanotaan olevan helpoin, mutta myös vaikein runouden laji. Usein haiku määritellään lyhyesti niin, että sen aiheena on luonto, siinä on kolme riviä ja rivien tavumäärät ovat 5, 7 ja 5. Kuitenkin länsimaaisessa, Japanin ulkopuolisessa haikussa tavumäärä on usein pienempi, eikä rivejäkään tarvitse olla edes kolmea. Haikuksi runon tekee enemmänkin sen sisältämä ajatuksellinen kuvio. Tavumäärä on vasta toissijaista.

Rakenteellisesti haikussa on kaksi elementtiä, joilla ei ole syy- tai seuraussuhdetta, ja jotka yhdessä muodostavat uuden ajatuksen eli kolmannen kuvan.

Japanin kielen sana haiga taas tarkoittaa taidemuotoa, joka yhdistää haikurunoa ja kuvaa. Runo saa kaikupohjaa kuvasta, ja kuva täydentyy kielen sanoin.

Haikukurssin järjestäminen on Lehtosen ja Saarisen tulevaisuuden suunnitelmissa. Jos haikujen kirjoittaminen yhdessä kiinnostaa, voit jättää yhteystietosi osoitteeseen kiti.saarinen1@gmail.com.

Kuva: Donald Adamson on Pispalassa asuva kansainvälisesti palkittu runoilija ja kääntäjä, jolta on ilmestynyt useita kokoelmia. Donald kirjoittaa skotiksi ja englanniksi.

Ina Jaakkola on tamperelainen kuvataiteilija. Hänelle mieluinen maalausmuoto on akvarelli. Tutustuttuaan haikurunouteen Ina viehättyi sen lyhyiden voimasta sekä valtavasta visuaalisesta latauksesta.

Rea Lehtonen on runoilija ja kääntäjä, joka kirjoittaa minimalistista runoa suomeksi ja joskus muillakin kielillä. Realta on ilmestynyt kolme suomenkielistä kokoelmaa.

Kiti Saarinen kirjoittaa haikuja ja yhdistää niitä valokuviin.

Variksen soolo -kirjan kotisivut:

www.cazfi.net/books/varis/

Teksti: Kiti Saarinen ja Rea Lehtonen

Kuva: Jennika Uusikartano

KATJA WALLENIOUS

Ole sinäkin LÄHELLÄ.FI

Tarjota ja löydä mielekästä tekemistä uudella verkkoalustalla. Näppäile internetissä osoite www.laheella.fi ja kohtaa, osallistu, vaikuta!

Läheellä.fi on keväällä 2020 avattu verkkopalvelu, joka kokoaa Pirkanmaan yhdistysten ja yhteisöjen tuen, toiminnan ja tapahtumat yhteen osoitteeseen. Läheellä.fi helpottaa vertaistuen ja vapaaehtoistyön löytämistä. Palvelu tarjoaa tietoa myös avoimista työ- ja harjoittelupaikoista sekä toimitiloista.

Palveluun saa syötettyä tietoja siellä olevan lomakkeen kautta. Jos ilmoitettavaa on usein, kannattaa rekisteröityä käyttäjäksi. Läheellä.fi-palvelun käyttäminen on kaikille maksutonta. Verkkopalvelua ylläpitää Artteli Kumppanuusyhdistys ry (www.artteli.fi).

Jaa sisältöä omille sivuillesi

Voit jakaa maksutta sisältöjä Läheellä.fi-verkkopalvelusta omalle sivustollesi avoimien rajapintojen avulla. Rajapinnan käyttö on mahdollista ja samalla maksutonta ei-kaupallisille toimijoille, kuten yhdistyksille, järjestöille, kunnille ja kaupungeille ei-kaupallisissa tarkoituksissa. Tietoa on mahdollista jakaa myös valtakunnallisesta Toimeksi.fi-verkkopalvelukokonaisuudesta.

Harrastuksia, vertaistukea ja yhdistystoimintaa

Läheellä.fi-verkkopalvelussa saattaa sinua odottaa juuri se harrastus tai tapahtuma, jota olet jo pitkään odottanut. Etsitkö apua arjen pulmiin tai vertaistukea vaikeassa elämäntilanteessa? Oisitko valmis aloittamaan vapaaehtoistyön itsellesi tärkeän asian parissa? Näihinkin saattaa apu löytyä Läheellä.fi:stä.

Ajankohtaista juuri nyt

Läheellä.fi:n Tapahtumista löydät tällä hetkellä tietoa mm. Tahmelan Huvilan valokuvanäyttelystä Pyhät luonnonpaikat, joka jatkuu 22.6. asti tai Voi hyvin -viikon 1.–7.6. tapahtumista eri puolella Pirkanmaata.

Kiinnostuitko? Tulossa on myös käyttökoulutusta: Mikä Läheellä.fi? Miten se hyödyttää minua? Miten se toimii? Verkkokoulutuksessa käydään läpi rekisteröityminen ja tietojen julkaisu palvelussa. Koulutuksessa käydään läpi myös usein kysyttyjä kysymyksiä.

Ole sinäkin Läheellä.fi ja mene osoitteeseen www.laheella.fi.

läheellä.fi

**Arvotaiteen myynti,
osto,vaihto, kehystys,
ilmainen arviointi**
Av. ma-pe 10-17, la 10-14
p.0400 731 262
www.arttipispala.fi

Pispalan valtatie 13, Tampere

Hirvitalon hitaampi vuosi

Kauden ensimmäiset kuvataidenäyttelyt aukesivat Hirvitalolla helmikuussa, mutta sattuneesta syystä vasta alkanut kausi jouduttiin pian sulkemaan. Hirvitalon taide- ja työpajaohjelman sisältö ajankohtaistui kohtalokkaalla tavalla koronaepidemian suljettua kaupungin kaikki kulttuuritilat.

Hidas matkustaminen ja kestävä kulttuurivaihto-ohjelma tuo Hirvitalon kautta tulevana vuosina Tampereelle kansainvälistä taidetta ja soveltavaa tutkimusta, joka käsittelee erityisesti nykyisen kulttuurin ilmastokuormitusta. Työn alla ovat mm. etätyön eri muodot, virtuaaliset osallistumisen muodot ja lentomatustamisen vaihtoehdot. Hanke pureutuu kurssien, tapaamisten ja näyttelyiden muodossa mm. pyöräilyyn, käsitöihin, omavaraistalouteen, ite-taiteeseen ja paikalliseen taidetoimintaan.

Koronan vuonna 2020 eletään Hirvitalollakin epävarmuuden aikoja, mutta rajojen taas auetessa vieraita odotellaan useammasta ilmansuunnasta julkisin kuljetuksin ja yhteisin kyydein. **Uzupiksen taideyhteisöstä** Vilnasta tullaan pitämään Tahmelaan leijatapahtumaa ja **Jamalin Nenetsiasta** asti tullaan opettamaan mm. arktisia

käsityötaitoja. Performanssi- ja kuvataiteilijoita odotellaan Belgiasta, Portugalista ja Ruotsista, ja osallistavat pyöräpajat käynnistyvät kulttuurintutkimuksen saralla. Odotettavissa on siis taas liuta kaikille avoimia ja ilmaisia tilaisuuksia, mutta kaikki ajallaan. Koronaohjeistusta seuraillen kriisiajan vierailuja siirretään osittain ja uusista aikatauluista ja toteutustavoista tiedotetaan kun tilanne antaa myöten.

Rakennuskulttuuriyhdistys **Piirun** kanssa yhteistyössä keväällä Hirvitalolle avatut uudet palkkatukipaikat sekä Hirvitalon järjestämät taiteen palkkapaikat antavat kaiken epävarmuuden keskellä optimistisen näkymän tulevaan. Talolle voi tulla yhä myös työkokeiluun ja taiteen työharjoitteluun. Tänä vuonna etusijalla ovat taiteilijat, joiden toimeentuloa korona erityisesti kurittaa.

Kevään ja alkukesän aikana ulkorakennus saatetaan entiseen ryhtiin ja bändikämppää ja ilmastointia parannellaan. Perinteistä pihapiiriä kunnostetaan ja kasvupenkkejä tehdään lisää. Tilanteen salliessa käydään myös hortoilemassa ja tallentamassa katoavaa kulttuurihistoriaa maisema- ja maalauskeinoin. Tontille nousee lisää hyväksi havaittuja lämpöpenkkejä, joissa

kasvatetaan vihanneksia kansankeittiön tarpeisiin. Kausivihannesten ja kukkien taimet itävät jo iloisesti purkeissaan. Myös uinuva veistospuisto heräilee henkiin kesän koittaessa.

Hirvitalo on yleisöltä kiinni toistaiseksi

Ohjeistusta noudattaen toivomme, että myös Hirvitalon piha pysyisi ilman kokoontumisia kriittisinä aikoina, vaikka houkutus laajentaa itse kokoontumisvapautta on varmasti kevätauringon osuessa pihaan suuri. Hirvitalolla keskitytään kunnostustöihin kevät ja alkukesä. Yhdistyksen tämän vuoden tärkein neuvottelu koskee tulevaa vuokrasopimusta. Yhdistys on osana pispalalaisten toimijoiden yhteistä ehdotusta liittyen kulttuuripääkaupunkihankeeseen, eli monessa mielessä nyt eletään myös jännittäviä ja tulevaisuuteen suuntaavia odotuksen ja uudistumisen aikoja. Tämän kauden näyttelyteeman mukaisesti: viikonloppua odotellessa!

Pispalan kulttuuriyhdistyksen puolesta, Valpuri Talvitie

Kuva: Jamalin Nenetsian poropaimentolaisia odotetaan Hirvitalon arktisen käsityön työpajaan. Kuvaaja Vilma Brothorus

Meillä on saari, SAUNASAARI

Pyhäjärven vapauduttua jäistä huhtikuun alussa käänsin rannassa talvehtineen kanootini suunnatakseni vesille. Koirani **Sissi** istui kanootin keulassa, se tiesi määränpäämme. Lounatuuli oli kevyt ja keveni entisestään melojan luovissa edessä siintävän saaren suojaan. Saari kohosi järvestä vihreänä pilkkuna. Saari on nopea saavuttaa Tahmelan rannasta. Sillä on nimikin, riippuen sanojasta joko Saunasaari tai Pulkasaari. Itse kutsun sitä Saunasaareksi.

Kiertelin hetken rantoja, nuuhkin järven tuoksua, ihmettelin lokkien konserttia. Tyynen pinnan läpi pystyi näkemään pohjaan. – Edes ulappa ei ole autoista vapaa, päätelin näin huomattessani pohjassa autonrenkaan. Kuten rengas, myös kymmenet pullo olivat peittyneet hernerokanvihreästä levästä. – Pullo ovat varmaankin päätyneet pohjaan saareissa vuosikymmenten ajan vapaa-päiviä viettäneiden retkeläisten toimesta, onkohan itse kirjailija **Viita** juonut noista yhdestä viettäessään kesäpäivää saareissa, arvuuttelin.

Ajatteluni katkesi ja terästäydyin takaisin todellisuuteen kanootin pohjan ottaessa kosketuksen matalaan rantaan. Sissi hyppäsi veteen ja kulki pää matalalla, pintaa haistellen, samalla rannan oksistoa katsoen, kuin etsien jotain. Vedin kanootin maalle ja kytkin Sissin hihnaan. Olimme saaren tiheäkasvuisessa pohjoisosassa. Lähdimme kiertämään idästä katsoen vastapäivään. Sepelkyyhkyn olin kuullut

jo järvelle, rymistelyäni pelästyneen lehtokurpan näin sen lennähtäessä lähes jaloistani karkuun. – Eivät kai ne vielä pesi, tuumasin, samalla pohjoisosaan rantautumistani harmitellen.

Pian saavutin saaren eteläpuolen, sen puolen jossa valtaosa ihmisistä viettää aikaa. – Se on kyllä mainiota, jää luonnolle tilaa rehevässä pohjoisosassa, takapuolella, sanoin melkein ääneen ja virnistin ilkikurisuudelleni. Sissi katsoikin minua kuin puhuisin. Ehkä äänihuulet olivat jo aloittaneet, mieli lopetti. Koiran herkat aistit nappasivat minusta jotain jo ennen kuin tiedostin mitään tapahtuvan. Hymyilytti, luontoa ja rauhaa näin lähellä kotia, ei mikään erämaa, silti hienoa. "Meidän Saunasaari", kiitolisia, romantisoituja mielikuvia kaikkien yhteisestä, kunnioitetusta keitaasta tulvi mieleeni, ja intouduin glorifioimaan ajattelemiani, jo valmiiksi ylväitä merkityksiä ihmisten tuntemasta saaren olemassaolon itseisarvosta, muun lisäksi. Aamun melankolia kaikkosi mielestä. Repussa rullalle käärityn lampaantaljan alla odotti **Unelmat paremmasta maailmasta** -kirja. Sen aikoinaan kirjoittanut mies, sydänverinen luonnonsuojelija oli kuollut edellisenä päivänä. Retki saareen oli hänelle omistettu. – Nyt tässä, maailma näyttää kuitenkin hyvältä, hymyilin.

Jatkoin vielä hiukan kulkua. Eteläpuolella, saaren nuotiopaikan jälkeen näin kuinka suomalaisen "tunteiden tulostimen" lasipakkaus oli särjetty kiveen. Siruja toisissaan kiinni pitävässä etiketissä erotui tutulla fontilla kirjoitettu Etelä-Pohjalaisen paikkakunnan nimi ja kansallisromanttisen peltomaisen kuva.

Seuraavaksi löysin paistinpannun, lintu oli ulostanut sen päälle. Arvuuttelin paistinpannua käytetyn keskelle polkua rakennetussa nuotiossa. Nuotion ympärille oli tehty laudoista kehä, tosin nyt se oli jo hajotettu ja osia näkyi järvestä haaksirikkoutuneena karikkoon. Muun roskan määrä kieli ihmisiä olleen useampia. Romanttiset mielikuvani alkoivat nekin kariutua. – Toivoa on vielä, Raine rakas, manipuloisin mieltäni jottei se tummuisi turhan nopeasti.

Teksti ja kuva: Raine Kallio

Pispala Busin kuulumisia

Eteneekö kulttuuribussi-idea?

Pispala Busin kulttuuribussi-idea elää edelleen eikä sitä ole unohdettu. Hanke piti viedä aktiivisemmin eteenpäin nyt keväällä, mutta kuten niin monella muullakin toimijalla, korona sotki kuviot. Kulttuuribussi-idea on saanut positiivista kaikua myös kaupungin suunnalta, mutta konkreettisia toimia tarvittaisiin.

Pispalanharjun joukkoliikenteen jatkumisen puolesta käytiin liki kahden vuoden taistelu, kun Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti lakkauttaa linja 15:n liikennöinnin Pispalanharjulle vuoden 2018 alusta. Viime vuoden alusta pispalalaiset ovat päässeet köröttelemään söpöllä pikkubussillaan. Mikään ei ole kuitenkaan itsestään selvää: suurena tulevaisuuden haasteena on saada linjasuunnitelmista pois vuodelle 2021 aiottu reitti, joka kulkisi Pispalasta Järvensivulle Ratinan kautta vain kerran tunnissa.

Niin pispalalaisten, muiden tampereelaisten kuin turistienkin kannalta paras ratkaisu olisi kulttuuribussi, joka kiertäisi keskustan tärkeimmät kulttuurikohteet mukaan lukien Keskustori ja rautatieasema, päätepysäkkeinä olisivat Harjunpää ja Tampere-talo.

Viimeisin tapaaminen virkamiesten kanssa oli hengeltään positiivinen, mutta joukkoliikenteen puolella “ei ole resursseja” lähteä viemään kulttuuribussi-hanketta eteenpäin. Hanke tarvitsisi taakseen kaupungin ja kulttuurikohteiden edustajia sekä jonkinlaisen työryhmän.

Allekirjoittanut osallistui 11.3. kaupungin järjestämään NysseLabiin, jossa keskusteltiin joukkoliikenteen kehittämisen mahdollisuuksista ja kuultiin kaupunkilaisten toiveita. Paikalla oli useita virkamiehiä. Pidin puheenvuoron kulttuuribussi-ideasta ja toiveistamme

linjan kehittämiseksi. Toivon, että tästä olisi jäänyt positiivinen siemen itämään.

Pispalan “bussiasianaisena” on virastotalon suunnalla toiminut aktiivisesti **Aila Dünder-Järvinen**, kaupunginvaltuutettu ja kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja.

Aila, miten päädyit mukaan bussi-taisteluun?

– Useat Pispalan asukkaat ottivat minuun yhteyttä vuoden 2018 alussa ja pyysivät apua bussilinjan palauttamiseksi.

Mitä kaikkia toimia olet ehtinyt tehdä?

– Jätin valtuustoaloitteet 19.2.2018 ja 29.1.2019 liikennöinnin jatkamiseksi Pispalanharjulle. Asukkaat keräsivät 1600 nimeä sisältävän adressin, ja kokosivat perustellun esityksen liikennöinnin jatkumisen puolesta. Taistelumme auttoi, ja Tampereen kaupungin-

valtuusto myönsi budjettikokouksessaan 100 000 euroa pikkubussin linja 115:n liikennöintiä varten vuodelle 2019.

Lähdit ajamaan myös kulttuuribussi-idea?

– Kyllä, Pispalan asukkaat, Katja Villemontexin ideoimana, esittivät kulttuuribussikonseptia Tampereelle. Jätin valtuustoaloitteen asiasta 19.8.2019. Aloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki yhteistyössä muiden toimijoiden, yhteistyökumppaneiden ja asukkaiden kanssa aloittaa kulttuuribussipilotin Pispalan joukkoliikenteen osalta.

Miten koet kulttuuribussi-idean?

– Tampereen kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026. Kulttuuribussin idea on erinomainen ja sillä olisi valtavasti Tamperetta, asukkaita ja turisteja hyödyntäviä vaikutuksia. Kulttuuribussi-idea tukevat asukkaiden

lisäksi Pispalan kulttuurivaikuttajat. Huomattavaa on, että kulttuuribussin tukijat, esityksen tekijät ja kulttuurivaikuttajat ovat luvanneet tuottaa ja kehittää konseptia.

Mitä suunnitelmia on jatkosta?

– Kun elämä palautuu normaaliksi koronaviruksen jälkeen, kokoamme kulttuuripuolen ja muiden tahojen edustajat miettimään kulttuuribussin kehittämistä. Myös valtuustoaloitteeni on tulossa kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyyn. Pidetään yhteyttä!

Pysykäämme kaikki terveinä ja pirteinä koronasta huolimatta. Me jatkamme Ailan kanssa sinnikästä työtä bussilinjamme parhaan tulevaisuuden puolesta.

Pispala Bus

Kulkee Pispalasta keskustorille maanantaista lauantaihin.

Pispala Busilla on omat Facebook- ja Instagram-tilit: tule seuraamaan! Täggää omia matkakuvia **#pispalabus**.

Näin korona-aikaan huolehdiathan käsihygieniasta ja käytä esimerkiksi hansikkaita.

Älä tule oireisena bussiin. Huomioi, että kuljettajaa lähimmille istuimille ei saa istua koronan takia.

ROUVA HAULITORNI

matkalla lonkkaleikkaukseen

TEKSTI: KATJA WALLENIOUS
KUVAT: KATJA WALLENIOUS,
OSKU LEINONEN

Näsijärvelle katsellut ja harjun yli
Pyhäjärvelle kurkkinut 112-vuotias
haulitorni purettiin ja kuljetettiin
Forssan Asentajien pajalle Tammelaan
monia ikäneitoja vaivaavien lonkkien
parannusleikkaukseen.

Tiistaina 31.3. katsoin aamuseitsemän jälkeen ulos ikkunasta ja näin siellä jo työmiesten keikkuvan yläilmoissa nostolavoilla. Korviin kantautui pulttien avaamisesta kuuluva pärinä ja kirskunta. – Apua! Ehdinkö kuvaamaan historiallisen hetken? Äkkiä vaatteet niskaan ja asemapaikalle kameran kanssa, aamupala saisi nyt odottaa. Myös pari muuta innokasta oli jo paikalla kameroiden kanssa. Siellähän sitä sitten seistiin ja paleltiin nälkä vatsassa kurnien kolme tuntia. Fiksumpi olisi seurannut tarinan etenemistä ikkunasta tai verkkolähetyksestä ja saapunut paikalle lähempänä h-hetkeä.

Tuuli yltyy

Väkeä kerääntyy paikalle pikkuhiljaa enemmän. Ohikulkijat kummastelevat autoistaan tapahtumaa. Osa pysähtyy nappaamaan kuvan jos toisenkin. Yleisradion toimittaja ja kuvaaja singahtelevat paikasta toiseen etsien parasta kuvakulmaa. Minä en poistu Ylä-Voiman talon kulmalta.

Siinä hyppiessä askelmittari naputtaa 10 000 askelta kuin huomaamatta.

Aamun kirkas auringonpaiste saa väistyä tutun harmauden vallatessa taivaan, tuuli yltyy. Hiekka narskuu hampaissa, huppu on vedettävä päähän niskan suojaksi. Työmiehet laskeutuvat alas ja hakevat kuumaa kahvia Salesta, mutta nousevat vielä takaisin yli 50 metrin korkeuteen. – Josko tänään kuitenkin tapahtuisi jotain? ajattelen toivorikkaana. Nyt kylmyys käsissäni on niin ylivoimainen, että on pakko juosta kotiin lämmittelemään hetkeksi. Puoli yhdentoista jälkeen nostimet lasketaan, on tehty päätös, ettei purkamista jatketa tänään kovan tuulen takia. Hyvä niin, päätös on oikea.

Uusi yritys

Keskiviikkona 1.4. eli aprillipäivänä työmaalla on hiljaisempaa. Torstai taas on toivoa täynnä. Herään harmaaseen aamuun, tuuli, alle neljä metriä sekunnissa,

ei haittaa. Kurkkaan ikkunasta, siellä jo touhutaan. Edellisestä viisastuneena syön ensin kevyen aamupalan ja sitten vedän toppahousut jalkaan. Palaan asemapaikalleni, pian ympärillä on muitakin uteliaita. On alkanut sataa lunta. Vartin yli aamuseitsemän korkein nosturi kiristää vajereita yrittäen irrottaa haulimestarin huonetta tornin huipulla. Jostain kinnaa vielä. Yläilmoista kuuluva kilke ja kolke kertovat työmiesten sitkeästä työstä ja tahdosta irrottaa ruosteen yhteen liimaamat palaset toisistaan.

Siinä tuttavien kanssa jutellessa emme meinaa huomata, että vihdoinkin alkaa tapahtua. Koppi irtoaa! Se lentää ilmassa roikottaen mukanaan yhtä ristikkokerrosta.

Hiljalleen ja vakaasti nosturi kuljettaa 8,5 metriä korkean ja arviolta lähes 9000 kiloa painavan haulimestarin huoneen ristikkoineen alas Pispalan valtatielle. Se näyttää paljon isommalta maan tasalta katsottuna. Miltähän mahtaa 112-vuotiaasta tuntua katsella maisemaa näin matalalta, pohdin hämmästellessäni ja kurkkiessani kopin sisään.

Kohti Forssaa

Tornin purkaminen jatkui ripeästi torstain ja perjantain aikana. Hauliputki irrotettiin päätkinä, samoin ristikkojalka kahtena 18-metrinenä palana. Haulimestarin koppi pötköttää rauhallisena lavetilla

auringonpaisteessa odotellen perjantai-illan kyytiä. Matkaan on tarkoitus lähteä klo 21 aikoihin. Pomppaan kotisohvalta viiden minuutin välein kurkkaamaan, joko letka on liikkeellä. Taitavat, Suomen parhaasta äänestä kisaavat laulajat esittävät kappaleita televisiossa, kun yhtäkkiä ikkunan takana loistavat oranssit vilkkuvalot. Ampaisen Ainot jalassa pihaan, ensimmäinen auto haulimestarin koppeineen ehti mennä ohi, mutta ehdin näkemään arvokkaan kulkueen loppupään. Olo on hieman haikea. On alkanut satamaan lunta. Nähdään syssymmällä, rouva Haulitorni!

Oranssi
ekokampaamo.

Palomäentie 30 Pyynikki, Tampere 050 593 1721
www.ekokampaamo-oranssi.com/ajanvaraus

P E R - E R I K
B R E I T H O T L Z

UIMAPAIKAN LAITURI UUSITTU ALA-PISPALASSA

Hyhkyn sataman uimapaikan laiturin on ollut huonokuntoinen jo pari vuotta. Nyt talven jäljiltä laiturin rungon tuet olivat menneet huonoksi ja laiturin kaipasi ehostusta.

Kaupungin satamamestari Matti Joki on välillä luvannut kunnostaa sen, mutta on aina hetkeä myöhemmin perunut lupauksensa. Tätä on jatkunut jo muutaman vuoden.

Asumme kaikki Ala-Pispalassa Lapio-saarenkadulla, Hyhkyn sataman välitörmässä läheisyydessä. Meidän taloyhtiömme asukkaat käyttävät paljon uimapaikkaa, joten päätimme tarttua toimeen **Jyrki Mänttärin** ja **Olli Vesannon** kanssa. Purimme vanhan laiturin laudat pois ja oikaisimme

laiturin rungon. Tämän jälkeen asensimme uudet laudat laiturille. Nyt laiturin on hienossa kunnossa ja kestää taas useita vuosia. Uimatikkaat on myös asennettu. Lisäksi taloyhtiömme As Oy Iitanpiha ja As Oy Sandranpiha ottavat hoitaakseen uimaportaiden irroittamisen, säilytyksen ja asennuksen aina talven tullen ja keväisin. Aiemmin uimaportaista on ollut vastuussa kaupungin valtuuttama huoltoliike.

Miksi ilmoitan tästä?

Moni pispalalainen käyttää Hyhkyn sataman uimapaikan laituria pitkin kesää. Nyt sieltä on hyvä hyppiä ja pulahtaa veteen. Laiturin kunnostus oli selvästi ajankohtainen, sillä se on saanut

paljon kehuja ja suosiota. Laituri on edelleen vapaasti kaikkien käytettävissä. Tässä "projektissa" nousi esiin pispalalainen yhteisöllisyys. Vaikeina aikoina pienilläkin teoilla on iso positiivinen vaikutus muihin. Toivottavasti tämä innostaa muita pispalalaisia kunnostamaan joitain asioita alueeltamme. Kaupungilta apua ei heru. Pispalalaisina voisimme näyttää esimerkkiä muille, että olemme valmiita pitämään huolta yhteisestä ympäristöstämme. Esimerkkinä voisi olla mm. Pyhäjärven rannalla olevien soutuvenepaikkojen siistiminen ja omien venerantureiden kunnostus.

Pieniä tekoja voi olla myös lehtien haravointi oman pihan lisäksi läheiseltä kaupungin tontilta.

KARNEVAALITUNNELMIA VUOSIEN VARREILTA

Valitettavasti karnevaali peruuntui koronan vuoksi. Nähdään taas ensi vuonna!

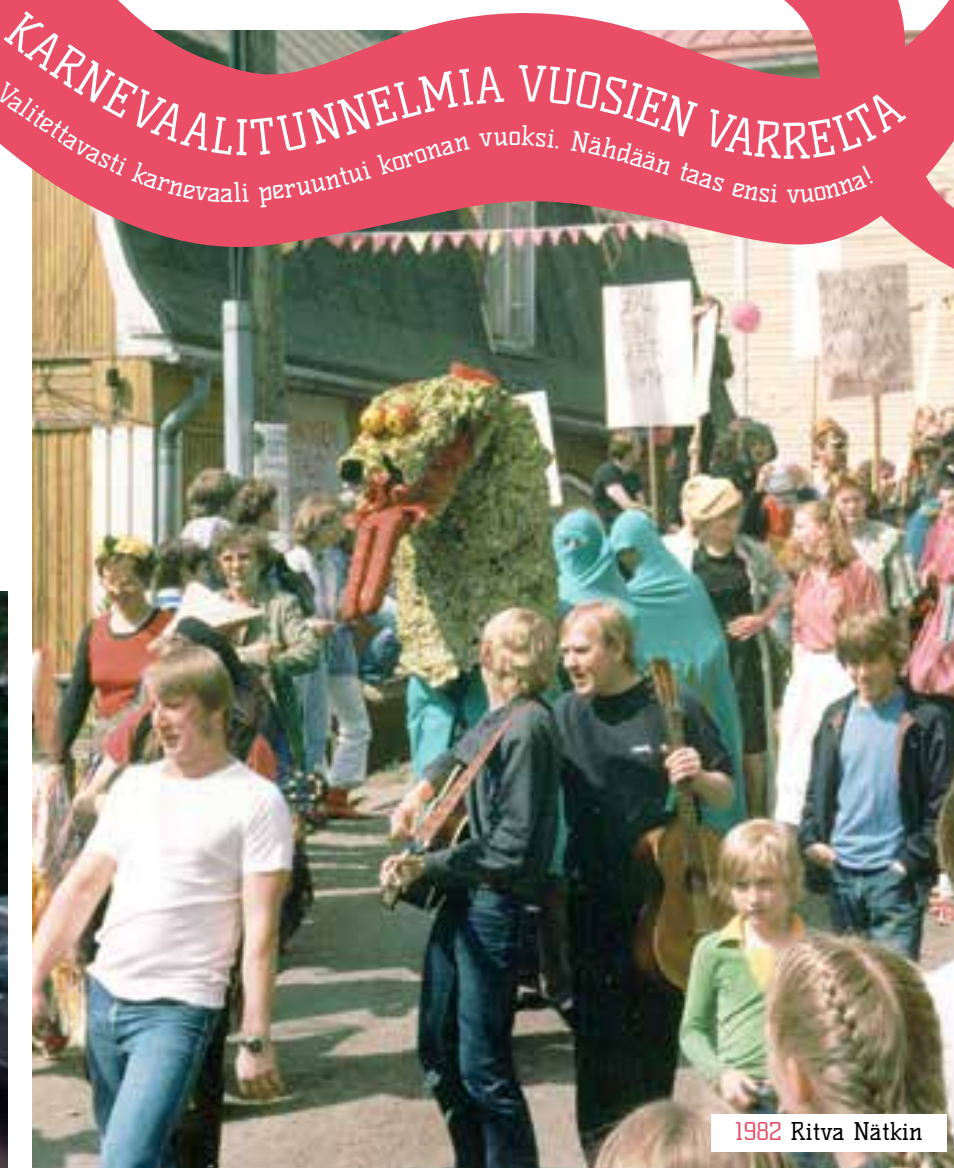
2001 esak

1993 Pipa

1983 Ari Johansson

1982 Ritva Nätkin

2019 Pispalan Kirjaston arkisto

2019 Pispalan Kirjaston arkisto

2019 Katja Wallenius

50v MAAILMAN AINOA AITO PISPALALAISRAVINTOLA! 50v

PISPALAN-PULTERI

AVOINNA
MA-TO 11-00
PE 11-02
LA 12-02
SU 12-00

KEITTIÖ AVOIN
MA-TO 11-21
PE 11-22
LA 12-22
SU 12-19

RUOKA-ANNOKSIA
Lohta
Lihapullat
Silakkapihvit
Maksaa kermakastikkeessa
Vuohenjuustobroileri
Superpihvi maun mukaan
Hampurilaisannoksia
Kasvisannoksia
Pikkuannoksia
JUOTAVAA

A-OIKEUDET **VOODESTA 1968**
Pispalan valtatie 23 * puh. 050-452 3465 * www.pispalanpulteri.fi

KMarket

TAHMELA

PARTURI
Team
Puh. 2221 333
Pyynikintori 3
(Heinätorin puolella)

TORIN HELMERI
Pyynikintori 1
TAMPERE
040 090 0061

MARITA PELTONIEMI

LUKUPIIRI TAUOLLA – lukeminen jatkuu

Epidemia sulki kirjastot, mutta lukemisharrastus jatkuu. Hyllystä tai vintin kätköistä etsimme pölyntyneitä aarteita ja päätämme lukea toiseen, ehkä kuudenteen kertaan sen hyvän teoksen joka joskus kolahti.

Pispalan kirjaston lukupiirissä 2018–2019 etsimme romaaneeja teemalla **Nainen sodan varjossa**. Sotakirjallisuus on maamme historiassa ollut moniäänistä, se on lisännyt ymmärrystä sotakokemuksista sekä sotien monimutkaisista syistä. Sotaromaanimme ovat ymmärrettävästi miesten laji, mutta piiriin pyrimme etsimään toisenkin sukupuolen näkökulmia, kotirintaman naisten ja lasten elämästä kirjoitettua fiktiota.

Vuoden 19-20 teeman keskiöön nousi eriskummallinen harjumaaisema kahden järven välissä: Romaaneja Pispalan liepeiltä. Teema on ollut väljä; onhan Pispala Viidan sanoin koko maailma.

Luettelon muodossa kertailen teoksia, joiden teemoista syntyi pienessä piirissä kiintoisaa keskustelua. Mukana on ollut vaihteleva määrä harrastajia kolmesta kymmeneen, miehiä ja naisia. Piiriin ei ole tarvinnut ilmoittautua eikä maksua ole peritty. Moni on lukenut kirjan mutta mukaan on voinut tulla myös saamaan ja antamaan lukuvinkkejä. Kokoontumispaikkana on ollut kirjaston tila ja Tahmelan Huvila Hirvikadun päässä. www.pispalankirjasto.fi/lukupiiri

Näillä mentiin:

Suomen sota: Anu Kaipainen, Arkkienkeli Oulussa

Sisällissota: Heidi Köngäs, Sandra sekä Anneli Kanto, Verirusut; Eeva Kilpi, Talvisodan aika

Jatkosodan problematiikassa ovat välähdelleet:

Väinö Linnan Tuntematon; Veijo Meren Manillaköysi ja Sirpa Kähkösen teokset; myös Terhi Rannelan Kiivaat; Kari Hotakainen, Juoksuhaudantie.

Ja Pispalan liepeillä: Lauri Viita, Moreeni; Aila Meriluoto, Talvikaupunki; Johanna Sinisalo, Ennen päivänlaskua ei voi; Hannu Salama, Siinä näkijä missä tekijä; Liisa Vuoristo, Rajaportti; Salla Simukka, Punainen kuin veri; Erkki Lepokorpi, Kivi kädessä; Kristiina Harjula, Pispalan kiviä; Juha Hurme, Nyljetyt ajatukset.

KAMPAAMO
HÄME
Reija Jantunen
Pyynikintori 8, puh. 03-222 0140
AVOINNA: ark. 9-17
ke suljettu

Viipurin poika ja pitkän linjan pispalalainen juhli 90-vuotispäiviään

Aarre Peltola ehti asua Pispalassa samassa talossa 64 vuotta.

Aarre “Are” Peltola on monelle pitkän linjan pispalaiselle tuttu hahmo. Hän ehti asua samassa talossa Pispankadulla Pispalan koulun edessä 64 vuotta. Kesäkausina hän seisokeli usein kotinsa ulko-oven pielessä, eikä monikaan päässyt ohi juttelematta. Vilkas karjalainen tykkäsi höpöttää niin naapureiden, tuttujen kuin vieraidenkin kanssa.

Aarre syntyi Viipurissa 1930, lapsuutensa hän vietti Sortavalassa. Perhe muutti Lappeenrantaan 1941. Alunperin perheen nimi oli Tschährä, mutta **Johannes**-isä muutti sen länsimaisempaan muotoon Peltola, Tschährän tilan ympärillä sijaitsevien laajojen peltojen mukaan.

Jatkosodan aikana Aarre halusi innokkaasti kantaa kortensa kekoon vanhemman veljensä **Arvon** kanssa. Sodan loppuvaiheessa Aarre oli hädintuskin 14-vuotias, veljekset valehtelivat ikänsä 17-vuotiaiksi, väärensivät isänsä nimikirjoituksen lupapaperiin ja ilmoittautuivat vapaaehtoisiksi. Aarre-poika toimi jatkosodassa polkupyörälähtetinä. Hän joutui kohtaamaan kamalia tapahtumia. Erään kerran hän kulki yksin pyörällään maantietä, kun venäläinen pommikone lensi kuusten takaa ja alkoi tulittaa. Aarre heitti pyöränsä, juoksi pellon laitaan ja pelastautui ryömimällä

ahtaaseen siltarumpuun. Sota välkkyi ahdistavina muistoina, ja Aarre heräsi painajaisiin vielä vanhemmallakin iällä.

Tampereelle Peltolat muuttivat 1950. Perhe asui ensin Papinkadulla, ja Aarre kävi kansakoulua Pyynikillä. Vanhemmat ostivat Pispankadulta vuonna 1927 rakennetun puukerrostalon ja muuttivat sinne 1953. Katutason yhden huoneen ja keittiön asunnossa heillä asuivat vuokralaisina Salaman pariskunta Hannu-poikineen.

Aarre oli nuorena innokas automies. Hän toimi myös kuljettajana tunnetun jazz-esiintyjän, Acre Karin, bändin keikoilla ja heilasteli laulajatar Margit Pasasen kanssa. Kaunis kohtaaminen koettiin syksyllä 2017, kun Aarre asui jonkin aikaa Pispalan palvelukodissa ennen muuttoaan hoivakotiin. Hän pääsi vuosikymmenten jälkeen kuuntelemaan Pasasen laulua palvelukodin saliin, eturiviin.

Kuuluisa kettu

1970-luvun vaihteessa Aarre Peltola herätti huomiota Pispalassa ja kaupungilla erikoisen lemmikkinsä ansiosta: Mikko-kettu kulki kiltisti hihnassa ja asui

Peltoloiden kanssa kuin koira. Aarre oli ostanut ketunpojan metsästäjältä, joka oli löytänyt pennut ampumansa emoketun luolasta. Kettu suhtautui laumaansa suojelevasti, ja piti huolta pikkuisista Juhani- ja Hannu-pojista, ja kantoipa kerran vauvalta pudonneen töppösenkin kotiin, kun vanhemmat eivät sitä huomanneet. Kettu jouduttiin lopulta antamaan Tampereen eläintarhaan naapureiden valitusten vuoksi. Aarre pääsi eläintarhaan ilmaiseksi tervehtimään rakasta lemmikkiään, joka alkoi jo kaukaa haukhdella huomattessaan isäntänsä saapuvan. Jimi-simpanssikin ystävystyi Aarren kanssa ja takoi innoissaan rintaansa aina hänet nähdessään.

Aarrella on ollut aina pilkettä silmässä ja hauskoja tarinoita valmiina kuulijoille. Pispalan karnevaaleihin hän valmistautui joka vuosi juhlamielellä ja naamiaisten henkeen. Aiemmin karnevaalit järjestettiin Pispalan koulun pihamaalla ja kulkue matkasi Pispankatua alas ja ylös ja harjua pitkin takaisin koulun pihaan. Juhlat jatkuivat monesti yöhön asti iloisella porukalla. Aarre oli tuttu näky Pispalan paikallisissa ravitsemuslaitoksissa, Pispalan Amandassa ja Pispalan Pulterissa. Alkoholi maistui kieltämättä liiankin reippaasti, ehkä se oli lääke sota-ajan jälkiin. Vii-

naksista Aarre joutui lopulta luopumaan kokonaan terveytensä tähden.

Tärkeä hengähdyspaikka Aarrelle oli oma mökki Kangasalan Ponsassa. Siellä hän kalasteli ja rakenteli kaikenlaista. Sienestys ja marjastus kuului joka syksy ohjelmaan. Tontti oli valittu sen perusteella, että kallioisen jylhät maisemat ympärillä toivat mieleen lapsuuden rakkaan Sortavalan. Jalan halvaantumisen myötä Aarre kulki keppien avulla, mutta ajoi sinnikkäästi autollaan mökkireissut vielä useita vuosia.

Puheenparsi on hidastunut iän ja sairauden myötä. Aarrella on hitaasti etenevä Alzheimer, joka on vienyt paljon muistoja pois. Syksyllä 2017 hänen oli pakko muuttaa pois Pispalasta palvelukotiin. Pispalan palvelutalon pihasta katsoimme ja muistelimme vanhaa kotia niemen yli. Aarre ehti asua Pispassa vajaan vuoden, kun hänet oli pakko muuttaa hoivakotiin.

Nykyään Pispankadun kodissa asustelee allekirjoittanut, Aarren tytär tyttäriineen. Perinne siis jatkuu talossa nyt neljännessä sukupolvessa.

Sain hyvän “tekosyn” tämän muistelu-tekstin kirjoittamiseen isäni taannoisten 90-vuotisjuhlien tiimoilta. Mukavampaa kirjoitella iloisissa merkeissä kuin muistikirjoitusta, tuumailin. Juhlimme syntymäpäivää Tammenlehvässä pienellä perhepiirillä velipuolieni, äitini ja lapseni kanssa. Aarre nautti seurasta ja ikuisena herkkusuuna hyvistä tarjottavista.

Käyn tervehtimässä isääni hoivakodissa kerran viikossa äitini ja lapseni kanssa, ja tietenkin mukana on myös kissani – eläimet ovat olleet isälle aina rakkaita. Välillä häneen iskee kova ikävä Pispalan rinteille. Mikko-kettunsa hän muistaa yhä erinomaisesti.

Koronan aikana hoivakotiin on pääsy kielletty, mutta juttelemme silloin tällöin puhelimesta. Aarre on selvinnyt jatkosodasta hengissä, joten toivotaan hänen selviävän myös koronasta. Hän on terveydeltään uskomattoman sitkeä: hoivakodissa ollessaan hän on sairastanut jo pari kertaa keuhkokuumeen, ja olemme luulleet lopun olevan lähellä. Mutta niin vain hän on sairaalareissujensakin jälkeen taas suhannut pyörätuolillaan hoivakodin käytävää pitkin vastaan.

Aarresta on tullut hoivakodissa oikea hoitajien lemmikki, tilannehuumoria löytyy yhä, ja pyörätuolilla rullaillaan vikkelaasti hoitajien perässä. Ei se Karjalan pojan vilkkaus sydäimestä mihinkään lähde.

*Katja Villemonteix, os. Peltola,
Aarre Peltolan tytär
Kuvat Peltoloiden kotialbumi*

Haulitehdas täyttyi Pispalan historiasta

Pispalan kirjaston viimeiseksi yleisöta-
pahtumaksi ennen koronavirusepidemian
pakottamaa väliaikaista sulkemista jäi
keskiviikkona 11.3. Pispalan hauliteh-
taalla järjestetty ”Valokuvia, muistoja
ja tietoa Pispalan historiasta”. Kirjasto
järjesti tapahtuman yhdessä Pispalan
Moreeni ry:n ja Lauri Viita -seura ry:n
kanssa. Tapahtumassa yleisölle esiteltiin
valkokankaalle heijastettuna skannattuja
valokuvia Pispalan ja Tahmelan alueelta
1900-luvun alusta aina 1980-luvulle asti.

Idea Pispalan historiaa valokuvien kautta
kuljettavasta muistelutilaisuudesta sai
alkunsa, kun Moreeni ry:n vuosien saatossa
saadut lahjoitusvalokuvat päätettiin
alkuvuodesta skannata digitaaliseen
muotoon. Skannausprojektin aikana
huomattiin, että valokuvakokoelmissa
on paljon harvinaisia kuvia Pispalasta,
Pyynikistä ja Tahmelasta, joiden kuvaus-
paikkoja, kuvaajia tai kuvauskohteita
ei enää tunnettu. Tästä syntyi ajatus
järjestää tilaisuus, jossa valokuvia esitellään
pispalalaiselle yleisölle, joka osaltaan voisi
auttaa valokuvien paikantamisessa ja
henkilöiden tunnistamisessa. Toinen
tapahtuman tavoite oli yksinkertaisuudessaan
esitellä pispalalaista historiaa kaikille niille,
joita se kiinnostaa. Moreenin kokoelmien

lisäksi tilaisuudessa esiteltiin myös Lauri
Viita -seuran valokuvia.

Tapahtumaa voi pitää erittäin onnistuneena.
Haulitehtaan runsaslukuiseen yleisöön
mahtui niin alueella ikänsä asunutta
varttuneempaa väkeä kuin nuorempaakin
Pispala-tietoudesta kiinnostunutta kuuli-
jaa. Tapahtuman juonsi Pispalan kir-
jastoyhdistyksen puheenjohtaja **Jussi
Lahtinen** ja keskusteluun johdatteli **Ari
Johansson**, jonka 1970- ja 1980-lukujen
valokuvia tapahtumassa oli esillä useita.

Keskustelu oli aktiivista ja paikallaolleilla oli
useita kuvista omakohtaisia muistoja sekä
yksityiskohtaisia tietoja. Hyvä esimerkki
keskustelua synnyttäneestä kuvasta on
tämän lehden kansikuvanakin toimiva
kuva naisista rannalla. Milloin kuva on
otettu? Ketä kuvassa esiintyvät naiset
ovat? Ja missä tarkallaan he viettävät tätä
aurinkoista päivää? Nämä kysymykset
jäivät askarruttamaan yleisöä vielä
tilaisuuden jälkeenkin. Keskustelut
nauhoitettiin, jotta tulevaisuudessa
tapahtumasta saadut tiedot voidaan
liittää kuvista muodostettavaan arkistoon.

Sisällön osalta tapahtuma jakautui
kahteen osioon. Ensimmäisessä teimana

oli Pispala ennen toista maailmansotaa.
Vanhimpien kuvien osalta varsinkin
Näsijärven rannan, niin sanotun jär-
vikylän asutus ja teollisuus herättivät
vilkasta keskustelua. Myös esimerkiksi
1930-luvun maalaismainen Tahmela,
Pispalan ensimmäinen linja-autolinja,
Tahmelan ”hopan” mäkihyppykilpailut
sekä punainen ja harmaa tukkitie ihas-
tuttivat yleisöä.

Tapahtuman toisessa osassa siirryttiin
sotien jälkeisille vuosille, erityisesti 1970-
luvulle. Uudemmat kuvat herkistivät
tilaisuuteen osallistuneita muistelemaan
omaa nuoruuttaan sekä kertomaan toinen
toistaan hausempia kaskuja pispalalaisesta
elämäntavasta. Keskustelua syntyi muun
muassa Näsijärven täyttämistä ja järvikylän
katoamisesta, Pispalan ensimmäisistä
karnevaaleista, useista jo kadonneista
kaupoista ja kioskeista, Kekkosen vierai-
luista Lauri Viita -museossa sekä Rauli
Mollbergin Tuntemattomasta sotilaasta,
joka on osaksi kuvattu Pispalassa.

Tapahtuma oli lämminhenkinen ja antoi
toivottavasti kaikille osallistuneille uusia
näkökulmia siihen, miten alueella on
entisaikaan eletty ja miten se on viimeisen
vuosisadan aikana muuttunut. Tapahtuma

loppuikin eri aikoina otettuihin ilmakeuviin,
joista tuoreimmat olivat tältä vuodelta.
Ilmakeuvista alueen muutos, ja toisaalta
muuttumattomuus tulevat selkeästi ilmi.
Kaiken kaikkiaan, positiivisen palautteen
innoittamana, tavoitteenamme on jatkaa
tavalla tai toisella vanhan Pispalan esittelyä
tulevaisuudessa. Kiitos kaikille osanottajille!

*Tilaisuus oli osa Pispalan kirjastoyhdistyksen
Pispala-kokoelma-projektia, jota on osaksi
rahoittanut Pirkanmaan Kulttuurirahasto.*

*Kuvia julkaistaan päivittäin kommentoitavaksi
FB-tapahtumassa Kuvaluistoja Pispalasta!*

Uusi kokous- ja juhlatila Tahmelaan

Tahmelaan avataan kesällä 2020 uusi kokous- ja juhlatila, joka sijaitsee Tahmelan liikekeskuksessa K-kaupan yläkerrassa. Tilan taustalla on musiikkikoulu Musiikkitoteemin muutto isompiin tiloihin.

Mistä oikein on kyse, yrittäjä **Tommi Tolvanen**? – Tilanne tuli itsellenikin hieman yllätyksenä. Olin kuullut jo jokin aika sitten seurakunnan mahdollisesti luopuvan heidän kerhotoistaan Tahmelassa, ja lopulta se hetki koitti. Musiikkikoulussani, jossa on tällä hetkellä kymmenen opettajaa, lisätilan tarvetta on ollut jo useamman vuoden. Samoin kitarakauppani laajentuessa ja valikoiman kasvettua liki 500 tuotteeseen, tilantarve kasvoi entisestään. Toteemipuotihan on toiminut 15 vuotta pääasiallisesti verkkokauppana, mutta uusien tilojen yhteyteen avautuva isompi myymälä mahdollistaa sen toimimisen entistä paremmin myös kivijalkakauppana. Suunnitteilla on myös, että myymälä palvelisi kesäajalla myös turisteja – sellaisia kauppia ei Tahmela-Pispalan alueelta juuri löydy.

Kitarapainotteisen valikoiman lisäksi myyntiin kaavaillaan otettavan myös erityisesti paikallisten pienyrittäjien tuotteita. Tällä hetkellä Toteemipuoti myy esimerkiksi **Heikki Salon** ja kumppaneiden tuotantoa levyistä ja kirjoista aina paitoihin, huppareihin, Herra Heinämäen palapeleihin ja muihin julkaisuihin.

Mutta entäs se kokous- ja juhlatila? – Idea varsinaisesta juhlatilasta syntyi syksyllä 2019. Se ratkaisi kerrasta, mitä tiloilla tehdään viikonloppuisin ja musiikkikoulun loma-aikoina, kuten kesällä. Lisäksi esimerkiksi aamupäivisin ja muun toiminnan salliessa, tilat toimivat mainiosti myös kokoustiloina, kertoo Tolvanen.

Juhlatila sopii myös esimerkiksi häiden, ristiäisten ja syntymäpäiväjuhlien viettoon. Tarjottavat ja ohjelman voi jokainen järjestää itse tai tiedustella juhlatilan catering- ja ohjelmapalveluja. Tiloissa on ajatus järjestää myös Tampere Guitar Festivalin konsertteja ja mahdollisesti muita esityksiä sekä esimerkiksi erilaisia julkistustilaisuuksia.

Projekti on edennyt siihen vaiheeseen, että avajaisia kaavailaan kesälle 2020. – Lähiympäristön asukkaille ja kaikille kiinnostuneille tiedoksi, että luvassa on avajaisjuhlat ja avoimet ovet heti, kun se vain koronaepidemian laannuttua on mahdollista.

Lisätietoa: www.musiikkitoteemi.fi/juhlatila

Tiedustelut ja varaukset: tahmelanjuhlatila@gmail.com puh. 044 5633 949

Teksti: Elias Mäkynen, kuva: Jesse Hinkkuri

Pirkanmaan Rengas-Apu Oy

– Renkaat ja vanteet edullisesti, myös käytetyt
– Edulliset asennukset ja kausisäilytys

Avoimna arkisin klo 9–17
Pispalan valtatie 24, puh. 020 740 2680

PISPALAN KIRKON Jumalanpalvelus

on kuunneltavissa Pispalan Radiosta (99,5 MHz) ja katsottavissa Harjun seurakunnan Youtube-kanavalla. Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 11.

Pispalan Radiossa on kuultavissa myös hartaus ma-la klo 8 ja 20. Tule kuulolle!

Em. ovat poikkeusolojen aikatauluja. Ajantasaiset tiedot löydät sivulta tampereenseurakunnat.fi/harju

Rakennuskulttuurikeskus Piiru ympäristöineen on pysyvä korjausrakentamisen oppimis-ympäristö ja vierailukohde Pispalan sydämessä.

Taloa on kunnostettu säilyttävän korjausrakentamisen keinoin. Piirulla on osansa myös Tampereen kaupungin tukinuittohistoriassa.

Building Tradition Centre Piiru is a carefully renovated building from the late 19th century, and is a part of City of Tampere's timber rafting history.

Uittajankatu 10, Tampere • www.piiru.fi

Piiru.fi

[rakennuskulttuurikeskus_piiru](https://www.instagram.com/rakennuskulttuurikeskus_piiru)

TULOSSA SYKSYLLÄ

- **Painovoimainen ilmanvaihto -kurssi** 24.10.2020 & 28.11.2020
- **Hirsikorjausta**
- **Savirappausta**
- **Ikkunankunnostusta**
- **Perinnekäsityötaitoja ja paljon muuta!**

Ajankohtaiset infot kurseista ja muista tapahtumista löydät Piirun Facebookista, nettisivulta sekä Instagramista!

Lenin, Tampere, Pispala

"Toivossa väkevät tulevat
ehkä tuonkin päivän vielä
näkemään. Siellä ne sitten
kulkevat Mansessa kirkasta
vanaa. Vileeni ja Staliini,
peräkanaa, viittoen,
luikaten parhaansa mukaan,
ettemme loukkaisi Pispalan
kivissä jalkaamme kukaan."

- Bisquit alias Seppo Ahti runoili
Lauri Viitaa mukaillen Ilta-Sanomissa

TEKSTI: AIMO MINKKINEN, PISPALALAINEN,
LENIN-MUSEON ENTINEN JOHTAJA

KUVAT: LENIN-MUSEON ARKISTO &
KATJA WALLENIUS

Runoilussa on sikäli perää, että vuonna 1905 joulukuussa Tampereelle Leninin johdolla kokoontuneet venäläiset vallankumoukselliset joutuivat samaan aikaan Moskovassa puhjenneiden katutaistelujen takia opettelemaan Pispalan Punakaartin opastuksella aseiden käyttöä ja ampumista Pyynikin metsikössä.

Bolshevikkien Tampereen konferenssin työn aikana venäläiset kokousedustajat ystävystyivät tšekäläisten työläisten kanssa, jotka kuuluivat Suomen Punakaartiin. Venäläisiä miellytti erityisesti suomalaisten Punakaarti, johon kuului työläisiä. Se herätti kunnioitusta määrällään ja aseistuksellaan.

Konferenssiedustajat haaveilivat siitä, että perustaisivat myös Venäjälle samanlaisia punakaartiosastoja. Kerran työväentalon edessä, jossa konferenssin istunnot pidettiin, tamperelaiset työläiset järjestivät Punakaartin paraatin. Toisella kertaa kokousedustajat olivat illalla soihtujen valossa suorissa rivistöissä seisoniden punakaartilaiden mielenosoituksessa, johon Lenin osallistui. Punakaartilaiset järjestivät myös kokouspaikan edustalle rekivartion venäläisten santarmien varalta.

Lenin ei kuitenkaan pitänyt aseellista vallankumousta Suomeen sopivana. Hän

vas: Aimo Minkkinen
luennoimassa Pispalan
kirjastossa.

oik: Lenin-museon
eläköitynyt johtaja Aimo
Minkkinen ja museolehtori
Leena Kakko Varkauden
taidemuseossa.

kirjoitti suomalaisille sosialistijohtajille syksyllä 1917: "Suomen työläisten suuret järjestäjänlahjat, korkea kehitystaso ja demokraattisissa laitoksissa saatu pitkäaikainen poliittinen kouliutuneisuus auttavat heitä toteuttamaan menestyksellisesti Suomen sosialistisen uudelleenjärjestelyn." Ei siis sanaakaan mistään kansalaissodasta tai proletariaatin diktatuurista.

Kun venäläiset poistuivat kokouksen päätyttyä Työväentalon istuntosalista, tamperelaiset toverit kääntyivät heidän puoleensa pyytäen laulamaan vallankumouksellisia lauluja alas Työväenteatterin katsomoon kokoontuneille naisten äänioikeuskokouksen osanottajille.

Venäläiset menivät parvekkeen kaiteen viereen, mistä avautui näkymä alas kokoontuneisiin. Siellä istui pöytien ääressä rauhallisesti keskustelevia ryhmiä. Huomatessaan venäläiset ylhäällä he alkoivat osoittaa suosiotaan. Venäläiset aikoivat laulaa Marseljeesin ja Varshavjankan, mutta kuullessaan aikeen Lenin huudahti: "Ei, toverit, ei! Kansainvälinen!"

Se onnistui hyvin, sillä suomalaiset saattoivat yhtyä lauluun, koska **Otto Ville Kuusinen** oli suomentanut sanat. Näin Lenin korosti tamperelaisille työväenliikkeen kansainvälisen yhtenäisyyden ajatusta.

Lupaus Suomen itsenäisyydestä

Tamperelaiset sosialistit tervehtivät venäläisiä kokouksen osanottajia. Tamperelaisten puolesta **Matti Vuolukka** esitti **Yrjö Mäkelinin** kirjoittaman puheen, jonka venäjäksi käänsi **Leo Laukki**. Puheessa esitettiin kiitos siitä, että venäläisten toverien uhrauksilla oli Suomen kansalle saavutettu oikeuksia.

Kokouksen puheenjohtajana Lenin vastasi venäläisten puolesta huomauttaen, että kansainvälisen työväen taistelussa kiitollisuus ei ole tarpeen, vaan toimintaan ajaa yhteinen etu.

Tamperelaisille työläisille Lenin lupasi toimia Suomen itsenäisyyden puolesta, kun hänen puolueensa pääsisi valtaan Venäjällä. Näin myös tapahtui joulukuun lopussa 1917, kun Lenin ojensi Suomen itsenäisyyden tunnustamisen asiakirjan Suomen Senaatin valtuuskunnalle. Lenin piti tamperelaisille työläisille vuonna 1905 antamansa lupauksen.

Hella Wuolijoki muistutti, että Tampereella tapasivat Lenin ja Stalin toisensa ensi kerran. "Ei auta olla tunnustamatta historian suur tapahtumia pienessä maassa. Emme me itse siitä tule suuremmiksi, että pidämme suuria pieninä", hän painotti.

Tampereella käynti teki Leniniin lähtemättömän vaikutuksen. Vielä sairaskuolemaansa ennen kuolemaansa hän muisteli vaimolleen Tampereella käyntiä.

Tamperelaiset eivät ole puolestaan unohtaneet Leninin käyntiä kaupungissa. Siitä muistuttaa Lenin-museo, joka perustettiin tammikuussa 1946. Tosin Tampereen kaupunginjohtaja **Erkki Napoleon Lindfors** esitti heti seuraavana vuonna toimenpide-ehdotuksen: "Lenin-museoon on otettava kielteinen kanta."

Lenin-museo on ajan myötä kuitenkin vakiinnuttanut asemansa. Sille on ehdotettu mitä erilaisempia tehtäviä. Esimerkiksi ensimmäisen kerran pieni maininta Leninin ruumiin siirtämisestä Tampereelle Lenin-museoon oli Kansan Lehdessä 2.9.1991 Lasse Eskosen pakinassa "Mustaa makkaraa". Sen jälkeen tuo "uutinen" lensi ympäri maailmaa vuosia. Museonjohtajan haastatteluja julkaisivat The New York Times, Le Monde, Pravda, The Wall Street Journal, Kansan Päivälehti Pekingistä... Tampereen Lenin-museosta tuli tunnetuin suomalainen museo maailmalla. Lenin-museon johtajalle myönnettiin Tampereen kaupungin kultainen ansiomerkki kaupungin tunnetuksi tekemisestä.

Painovoimaisen ilmanvaihdon asiantuntija

TEKSTI: ELIAS MÄKYNEN

KUVA: OSKU LEINONEN

– Painovoimainen ilmanvaihto on käytännössä yhtä kuin luonnollinen ilmavaihto, **Jari Ketola** LVI Kalske Oy:stä ja Piirulta aloittaa. – Se perustuu ilman lämpötilaeroihin ja tuuleen, eikä siinä käytetä mitään koneita.

Ilmanvaihdon toiminta perustuu siihen, että sisällä on lämmin ja ulkona on viileää. Tällöin lämmin ilma nousee ylös ja poistuu hormin kautta. Jotta ilmanvaihto toimisi, on myös korvausilmalle oltava tuloreitit. – Joissain taloissa on kylmä siksi, että korvausilma tulee rakenteiden lävitse kunnollisen ilmanvaihdon puuttuessa. Seinät jäähtyvät ulkoilman mennessä läpi ja lämpimästä sisäilmasta voi tiivistyä niihin vettä. Silloin seuraa rakenteellista vahinkoa ja voi tulla homevaurioita.

Yleensä keittiössä ei ole tuloilmaventtiileitä. Jos keittiössä olisi tuloilmaventtiili tai keittiön ikkunan avaa kokatessa, leviää keittiön ilma muihin huoneisiin. Poistoilmaventtiilit ovat aina ns. likaisissa huoneissa, keittiössä, vessassa ja eteisessä. Tuloilmaventtiilit ovat makuuhuoneissa ja olohuoneessa. Palamisen vaatima korvausilmakin olisi hyvä huomioida, koska palaminen tarvitsee paljon ilmaa.

Talotekniikan insinööri Ketola on osallistunut talojen ylläpitoon ja kun-

nostukseen siitä asti, kun työkalut ovat pysyneet kädessä ja työiästä noin puolet on liittynyt vanhojen rakennusten saneeraukseen.

– Olen neuvonut monia pispalalaisia talotekniikan ja ilmanvaihdon saralla. Tosi monissa taloissa on ollut ilmanvaihto-ongelmia, kun vuosien saatossa on tehty muutoksia, jotka ovat saattaneet poistaa niistä ilmanvaihdon kokonaan. Sama pätee kyllä taloihin muuallakin Suomessa. Ihmiset eivät tiedä nykyään painovoimaisesta ilmanvaihdesta ja sen toiminnasta käytännössä. Koneellistakaan ilmanvaihtoa ei aina osata käyttää ja huoltaa välttämättä edes pari vuotta vanhoissa taloissa.

Ketolan kädenjälki löytyy mm. vanhasta Uittoyhdistyksen talosta, Hirvitalosta ja Tahmelan Huvilalta. – Muutama viikko sitten kolumme kaikki hormit läpi Hirvitalossa ja annoimme käyttösuosituksia esim. venttiilien avaamisesta. Uittoyhdistyksen talo on Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistys Piirun toimistorakennus, ja sinne piti rakentaa sen vuoksi tavallista tehokkaampi ilmanvaihto. Huvilalla Piirun korjaustiimi tutki hormoneja ja lisäsi

tuloilmanvaihtoa. – Yläkertaan oli laitettu kaupungin toimesta osittain koneellinen ilmanvaihto. Samassa rakennuksessa ei yleensä saa olla kahta erilaista ilmanvaihtoa, mutta tuossa tapauksessa se onnistui, koska ne ovat eri kerroksissa ja eristyksissä toisistaan.

Ketola tekee aktiivista tutkimusta painovoimaisen ilmanvaihdon toiminnasta uudisrakennuksissa ja sitä onkin alettu käyttämään entistä enemmän. – Suunnittelen sitä työkseni, opiskelen aiheita ja haluan neuvoa ihmisiä sen tiimoilta.

Luennot painovoimaisesta ilmanvaihdesta on Ketolalle yleishyödyllinen harrastus, joka lisää ihmisten tietoa ilmanvaihdon toimivuuden tärkeydestä.

Ketolan seuraavat luennot ovat 24.10. ja 28.11. Piirulla, tai jos kiinnostusta on hyvin paljon, Tahmelan huvilalla. Lisätietoja ja ilmottautumiset: www.piiru.fi

Merkittävä pispalalainen, Harry Hildén, ”Haple” on kuollut 18.4.2020 lähes 92 vuoden iässä.

Viisi viikkoa aikaisemmin haulitehtaallinen pispalalaisia katseli valokuvia, joista eräässä on rivi nuoria kerhopoikia Ahjolan silloin uuden rakennuksen parvekkeella, heistä Haple keskimmäisenä.

Hildénin perhe asui Haplen lapsuudessa useassa eri talossa Pispalassa ja Tahmelassa, eri elämänvaiheissa. Armoitettuna tarinankertojana Haple on elävästi kuvaillut elämää ja tapahtumia nuoruusvuosinaan. Monta mielenkiintoista juttua on syntynyt kavereiden kanssa talosta joka oli nykyisen Päivölänkadun ja Portaanpään risteyksessä, paikassa jossa nyt on leikkipuisto. Sieltä Pyhäjärven suuntaan olivat houkuttelevan lähellä isot kasvihuoneet ja kiviähän rinteessä oli paljon... Ilkivallan seurauksetkin olivat Haplella vielä vanhoilla päivillä tuoreessa muistissa.

Jo ennen talvisotaa hän osallistui Ahjolan kerhotoimintaan aktiivisesti, olivathan Ahjolan

ensimmäiset toimitilatkin lähellä, Erämiehentiellä puutalossa joka on edelleen olemassa. Ahjolan nuoriso-ohjaajana ja kerhotoiminnan vetäjänä hän toimi myös ammatikseen pitkän ajan Pispalassa ja Epilässä sekä useassa muussa paikassa eri puolilla kaupunkia. Ahjolan arvostetuimpina isäntinä Haple piti Topi Tarkkaa ja Jaakko Gummerusta.

Haplella oli ymmärrystä nuoria kohtaan, mutta hän osasi myös vähäeleisen vakuuttavasti osoittaa näille jos jokin kohellus meni liian pitkälle.

Kun muulla perheellä oli vapaa-aikaa, Haple veti leirejä, retkiä ja kursseja. Tämä oli omiaan johtamaan siihen, että hän ryhtyi harkitsemaan päivätyöhön siirtymistä. Tähän tulikin mahdollisuus, ja eläkepäiviin asti hän toimi Takon henkilöstöpalvelun päällikkönä, edelleen siis ihmisläheisessä työssä.

Teksti: Märten Sjöblom

P E R T T U " P I I T S E " K O I V I S T O

Vastavirta Lives

Vastavirta on äänessä, vaikka korona yritti varastaa kevään estradit.

Vastavirta-Klubi on suljettuna niin pitkään, kun korona-toimet sitä vaativat. Tämä ei tarkoita sitä, että mitään ei tapahdu. Vastavirta-Klubilla kuvataan VASTAVIRTA LIVES -streamit tiistaisin ja perjantaisin. Bändit soittavat tyhjälle Klubille ja näet keikat suorana lähetyksenä kodissasi. Tähän mennessä nämä suorat striimaukset ovat keränneet näyttöjen ääneen ihmisiä ympäri maata ja maailmaa. Keikkoja voi katsoa myös jälkikäteen Vastavirran Youtube-kanavalta. Striimauksissa ovat esiintyneet mm. **Generals, Pystyyn Kuolleet Hipit, Vapaa Maa, Kalevi Suopursu Karaoke Show, Dave Lindholm** ja muita ajattomia hittejä lähinnä Pispalasta ja Pirkanmaalta.

Seuraa Vastavirran nettisivuja, ja löydät linkit Youtube-kanavalle suoriin livelähetyksiin ja muihin kevään aikana striimattuihin keikkoihin. Striimauksia jatketaan vielä Vastavirran ovien avauduttuakin.

Vastavirta-radio

Vastavirta-radio aloitti lähetykset Radio Moreenin aalloilla alkuvuodesta 2002. Ohjelmat jatkuivat viikoittain vuoden 2015 loppuun asti, jolloin oli aika siirtyä huilaustauolle. Nyt jos koskaan on Vastavirran paluu Moreenin taajuudelle tosiasia. Uudet lähetykset alkoivat helmikuussa ja alkusyksystä Vastavirta-radio palaa taas pidennetyltä kesätauolta säännöllisiin ohjelmiin.

Hapuilevia ja asiantuntevia spiiikkejä, uutta ja vanhaa musaa, katsauksia Tampereen tuleviin ja meneviin keikkoihin. DIY-henki, mutta ei sääntö tai vääntö. Tee se itse! Radikaali muutos 2000-luvun alkuun verrattuna on maailmanlaajuinen online-kuuluvuus netin kautta, mikä tukee ”ajattele globaalisti, leiki lokaalisti” -fiiliksiä, joiden pitäisi ilmastonmuutoksen tiimoilta olla entistä ajankohtaisempina ihmisten mielissä. Jatkossa ohjelmia voi kuunnella myös podcasteina.

Radio Moreenin taajuus 98.4 ja netistä <https://radio.uta.fi/#>.

TEATTERIA INTERNETISSÄ

Haastattelussa Legioonateatterin henkilökunta

– Legioonalla osattiin varautua rajoituksiin ajoissa, se lieenee osasy sille, että toiminta pyörii yhä, kertoo toiminnanjohtaja **Laura Järviluoma**. Ilman tietotekniikkaa ja henkilökunnan valppautta koronapandemia olisi saattanut pysäyttää Kuokkamaantiellä sijaitsevan teatterin toiminnan kokonaan. Kansankulttuurilla ylläpitävän teatterin onneksi Tampere oli ensimmäisiä paikkoja joissa kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen sallittiin etänä. Teatterin toiminta onkin tärkeää siksi, että se on yli 25-vuotisen historiansa aikana tuonut teatterikulttuurin yhteiskunnan marginaaleissa olevien pariin. – Nykyään näyttelijät tulevat teatterille kuntouttavan työtoiminnan kautta, siksi oli iso juttu että heidät saatiin pidettyä mukana netin kautta. Tampereen kaupunki ostaa kuntoutuspalvelut Legioonateatterilta ja Aluehallintovirasto tukee toimintaa rahallisesti, mutta tappioita tulee väistämättä esitysten peruuntuessa, Järviluoma täsmentää.

Teatterin pitkäaikainen ryhmänohjaaja ja käsikirjoittaja **Timo Seppälä** avaa muuttunutta toimintaympäristöä kertomalla, että työpajaa ja siihen sisältyviä rutiineja on pyritty pitämään samankaltaisena kuin aiemmin esim. etänä toteutettu aamukahvittelu, aamujumppa ja esitysten työstö tapahtuvat neljä kertaa viikossa. Iltapäivät tehdään etätehtäviä ja yksilöohjaaja **Satu Tuomi** pitää huolen, että kaikille luodaan yksilöohjauksessa henkilökohtaiset tavoitteet joita edistetään. Satu soittaa jokaiselle kerran viikossa ja on arkena tavoitettavissa puhelimitse.

Timo Seppälä, Satu Tuomi ja Laura Järviluoma

Ihmisiin luodaan luottamussuhde jossa keskitytään auttamiseen lukuisissa eri elämäntilanteissa, niin päihde- kuin mielenterveysongelmien, kouluihin hakemisen ja haaveiden edistämiseksi.

Kokopitkän esityksen puutteessa työryhmä alkoi tehdä Youtubeen videoklippejä, joissa käsitellään osin ryhmän jäsenten omia kokemuksia huumorilla ja tragiikalla höystettynä. Projektin nimi on Klippejä Lauralle (Francesco Petrarcan Sonetteja Lauralle teosta mukaillen). Se pitää sisällään kertomuksia riippuvuudesta, vanhemmuudesta sekä ajankohtaisista aiheista. Tiedustellessani kolmikolta, onko etätyö muuttanut ryhmänohjaamisen dynamiikkaa, Seppälä vastaa pyrkimyksen olevan edelleen eläväisessä vuorovaikutuksessa. – Tiettyt asiat ovat edelleen samoja, niin ohjaamisessa kuin esiintymisessä. Nuorten ajatuksia

maailmasta pitää kuunnella, samoin heidän toiveitaan. Kontaktin luominen on kuitenkin haasteellisempaa etänä, Tuomi lisää. – Teatterille ominaista läsnäoloa on myös ikävä, mutta huumori on auttanut, Järviluoma summaa.

Klippejä Lauralle projektin ensi-ilta on 7.5. Videot ovat nähtävissä Legioonateatterin Youtube-kanavalta kesän mittaan. Uusi työpaja alkaa taas elokuussa, toivottavasti jo paikan päällä. Työryhmässä on tilaa uusille, ja siihen halutessaan voi ottaa yhteyttä Satu Tuomeen: 050 3044 062, satu.tuomi@legioonateatteri.fi.

Legioonateatteria voi tukea tilavuokrien maksamisessa toukokuun loppuun osoitteessa www.mesenaatti.me/1528/_/

www.legioonateatteri.fi

Teksti: Elias Mäkynen, kuva: Jesse Hinkkuri

SUOMALAISEN KANSANUSKON JÄLJILLÄ

Taivaannaulan näyttely "Pyhät luonnonpaikat" Tahmelan Huvilalla

Kansanuskon ja -perinteitä vaaliva Taivaannaula on tuonut valokuvanäyttelyn vanhan kansan pyhistä paikoista Tahmelan Huvilalle. Pispalalainen kävi haastattelemassa Taivaannaulan puheenjohtajaa **Mikko Tappuraa**.

Taivaannaulan Mikko Tappura, mitä nämä pyhät luonnonpaikat ovat, minkälainen merkitys niillä on ollut?

– Ne ovat ympäristöstä poikkeavia luonnonkohteita, esimerkiksi vuoria, lähteitä tai erikoisia puita, jotka on koettu erityisiksi paikoiksi. Paikat ovat olleet usein kyläyhteisön kokoontumispaikkoja, esim. hiidenmäet, joissa on vietetty juhannusta, toukojuhlia ja sadonkorjuuta. Sitten on talojen omia pitämispuita (esim. pihapuu, jolla on koettu olevan kohtalonyhteys talon väkeen tai niin, että puussa on asunut talon haltija) tai uhrikiviä, joilla on toivottu hyvää sato-onnea. Ne olivat voimallisia paikkoja, joissa käytiin keskustelemassa, pyytämässä ja kiittämässä oman onnen ja menestyksen varmistukseksi.

Miten Taivaannaula liittyy näihin pyhiin paikkoihin?

– Yhdistyksemme on koordinoimassamme Hiisi-hankkeessa jo useamman vuoden ajan kerännyt ja tutkinut kansanomaisia ja kansanuskoon liittyviä luonnonpaikkoja ja tuonut tuota tietoa suuren yleisön tietoisuuteen. Tavoitteenamme on näiden pyhien paikkojen suojelu mm. uusiorakentamiselta. Jos paikan historiaa ei tunneta, niin siihen voidaan rakentaa

vahingossa esimerkiksi tie, jolloin paikka ja siihen liittyvät siteet menetetään.

Kuinka paljon pyhiä paikkoja on toistaiseksi löydetty ja mistä päin Suomea?

– Arkistojen mukaan luku kulkee noin kuudessasadassa paikassa, jotka on paikannettu, ja kirjattu rekisteriin. Tutkijat ovat etsineet suomalaisen kirjallisuuden arkistosta tietoja, joita kansantiedon kerääjät ovat hankkineet n. sata vuotta sitten. Joukko vapaaehtoisia on kesäisin kartoittanut ja etsinyt näitä paikkoja tarkistaen, ovatko ne vielä olemassa.

Onko sinulla jokin suosikki-legenda, joka liittyy pyhään paikkaan?

– Metsäalan toimijana puut kiinnostavat. Hämeenkyrössä on mahtava Timin mänty, jota on käytetty hammasäryn parantamiseen. Kipeää hammasta kaivettiin tikulla niin että tuli verta, ja hammas laitettiin Timin männyn sisään. Pyynikkiin liittyy myös kiintoisa tarina Pyynikin hiidestä. Perimätiedon mukaan hiisi ahdisteli etenkin kirkkomatkalla ollutta naisväkeä. Siksi on arveltu naisten kulkeneen maitse Pyynikin ohi ja Naistenmatkan saaneen tästä nimensä. Pyynikki on topografialtaan ympäristöstään poikkeava paikka, joten on helppo arvailla sen olleen esikristillinen pyhä paikka. Nämä paikat monesti sittemmin leimattiin kirkon toimesta pahoiksi, mihin Pyynikin hiisitarinakin liittyy. Hiidestä meitä

kuitenkin vielä muistuttaa Pyynikillä oleva Hiidenkatu.

Missä kohtaa Hiisi on eriytynyt tarkoittamaan pyhän sijasta jotakin pahansuopaa?

– Pikku hiljaa kristinuskon kautta. Hiisi on tarkoittanut alkujaan paikkaa, eikä mitään erityistä henkeä, mutta puhdasoppisuuden kasvaessa se on alkanut tarkoittaa paholaista, koska kirkkoväki ei toivonut että ihmiset enää kävisivät näillä paikoilla.

Paljonko Taivaannaulassa on jäseniä ja kuinka järjestätte kokoontumisia normaalioloissa?

– Jäsenmaksun maksaneita on noin 150, ja aktiiviporukka on noin 40–50 ihmistä. Taivaannaulan Facebook-sivuilla meillä on kuitenkin jo 40 000 seuraajaa. Järjestämme kursseja, koulutuksia ja kaksi säännöllistä pääjuhlaa: Toukojuhlan keväällä sekä Kekrijuhlan. Sen lisäksi on paljon pienempiä tapahtumia, jotka liittyvät perinnetaitojen opetukseen.

Kerro Pyhät luonnonpaikat-näyttelystä.

– Taivaannaulalla on pitkään toiminut virolainen sisarjärjestö Maavalla koda. He järjestävät vuosittain Hiisien ja pyhien luonnonpaikkojen kuvauskilpailua. Kilpailu on levinnyt internetin avulla maailmanlaajuisiksi, ja ihmiset voivat lähettää kuvia eri maiden pyhistä paikoista. Luonnonuskontojen perinnepaikkoja löytyy kaikkialta, ja ne ovat hämmästyttävän

samankaltaisia. Toki meillä on painotus Itämeren ja Uralin sukukansojen paikkoihin kuten Baltian ja Siperian kulttuureihin, mutta pyhiä luonnonpaikkoja löytyy niin Etelä-Amerikasta kuin Afrikastakin.

– Valitsimme näyttelyyn reilut kymmenen teosta, jotka edustavat erityyppisiä paikkoja. Mukana on pari kuvaa Suomesta. Näyttely ei koostu vain valokuvista vaan myös kertomuksista. Jossakin vaiheessa järjestämme myös pari käyntiä pirkkanmaalla sijaitseville pyhille paikoille, kuten Timin männylle ja Pirkkalan neulalähteelle.

Pirkanmaan rakennuskulttuuriyhdistys ja Taivaannaula ovat tehneet yhteistyötä jo useamman vuoden ajan käsityöperinteiden tunnettuuden eteen. Tahmelan Huvila oli luonteva yhteistyökumppani näyttelylle, mutta koronatilanteen vuoksi näyttely jouduttiin siirtämään tilapäisesti Facebookiin, josta se löytyy nimellä "Virtuaalinen valokuvanäyttely Pyhät luonnonpaikat". Näyttely on nähtävissä paikan päällä kesäkuun alusta juhannukseen asti 1.6. alkaen, kun Tahmelan Huvila avaa taas ovensa kävijöille. Itse Huvila sijaitsee vanhan järven rannalla ja sen oma historia on kiehtova, toimintaa pyöritetään osallistamalla ja pääosin vapaaehtoisvoimin. Lisäksi perimätiedon mukaan läheltä löytyvät merkityksellisinä kohteina mm. Tahmelan lähde ja Hiisikallio. Taivaannaula on useampana keväänä hiisikalliolta töräyttänyt kesän tervetulleeksi.

Teksti: Elias Mäkynen

Kuvat: Taivaannaula. Ylhäällä suvisoitto Pyynikillä, alhaalla Olli Tasson valokuva Parantavaa vettä. www.taivaannaula.fi

KLASSIKKOTAPETIT VALMISTAA

Tapettitehdas
Pihlgren ja Ritola Oy

tehtaanmyymälä
Satamatie 8, 37800 Akaa
ma-pe 9-16.30 la10-14
info@tapettitehdas.fi
www.tapettitehdas.fi
verkkokauppa 24/7

PISPALASTA PONNISTAVA
JA HAULITORNIN
INSPIROIMA JYTÄKONE

HAULIBROS

JULKAISEE VIIDENNEN
PITKÄSOITTONSA

Karanteenia vastaavat olosuhteet saivat allekirjoittaneen ja Hauli-veljesten Ari "Selkä" Pulkkinen yksimielisyyteen siitä, että haastattelu lienee parempi hoitaa netin välityksellä.

Pispalalainen: Montako biisiä levyllä on?

Selkä: Onnenluku 13. Vielä kun saataisiin julkaisupäiväksi perjantai.

P: Paljonko bändissä on nykyisellään jäseniä ja mitä nämä soittavat?

Selkä: Kvartetti eli 4. **Juri Lindeman** laulaa ja soittaa kitaraa, **Kalle Alatalo** soittaa kitaraa ja laulaa taustoja, **Harri "Oinari" Vainionpää** rumpaloi ja mä **Ari "Selkä" Pulkkinen** bassottelen ja laulan taustoja.

P: Entäs vierailijoita ja mikä oli näiden rooli levyllä?

Selkä: **Pete Lapintie** soitti kiipareita ja vähän lauloikin. Hän on myös miksannut koko levyn. Myös kanttori **Kaario** soitti koskettimia, samoin kuin Yö-yhtyeestä tuttu **Latomaan Jaska**. **Kontkasen Pike** soitti viulua ja **Sara-Jessica Lahtinen** ja **Harri Topi** selloja. **Safka Pekkonen** taiteili haitarillaan yhdessä biisissä.

P: Miten kappaleet syntyivät verrattuna aiempiin?

Selkä: Aika samoilla linjoilla ne syntyivät kuin aiemminkin. Tosin synnytys oli melko pitkä ja siinä tarvittiin jonkin verran puudutusta. Suurin ero lienee siinä että levy tehtiin enimmäkseen omassa studiossa.

P: Mistä kumpuavat sinkkujen *Hullu* ja *Sata vuotta sitten* tarinat?

Selkä: Juri kertoi juuri yhdessä radiohaastattelussa että osittain *Hullu*-biisiä inspiroi joku tv-sarja. Muutenhan fiktiivisiä tarinoita ei ehkä kannata aukoa vaikka niissä olisi totuuden siemen sisällään. Siinä saattaa jonkun kuulijan illuusio särkyä. Tuo *Sata vuotta sitten* on sikäli eri juttu, että se perustuu tositapahtumiin vuodelta 2018.

P: Kiitos haastattelusta. Milloin uusi levy ilmestyy ja mistä sitä saa?

Selkä: Levy lähti painoon 18.3.2020 ja yleensä siinä prosessissa kuluu pari viikkoa. Nyt kun korona jyllää, ei voi sanoa mitään tarkempaa ajankohtaa. Tietysti se tulee suoratoistopalveluihin, ja ne jotka arvostavat parempaa äänenlaatua saavat sitten cd:n nettikaupoista, keikoilta tai jostain niistä harvoista levykaupoista joita vielä on jäljellä.

www.haulibros.com

Teksti: Elias Mäkynen

Kuva: Harri Hinkka

HAMMASLABORATORIO

MARKKU JÄRVINEN
erikoishammasteknikko

PIRKANKATU 3, 33230 TAMPERE. PUHELIN (03) 213 0329.

TAMPEREEN LIHAJALOSTE OY

jo vuodesta
1949

TAMPEREEN
LIHAJALOSTE OY

Kulttuuria, ruokaa ja huvilaelämää

Tahmelan Huvila

KAHVILA • GALLERIA • KIRJASTO
TAPAHTUMATILA • TYÖTILAT
TILAUSSAUNA

TULOSSA näyttelyitä (Taivaannaula, Hannamari Matikainen, Reetta Niemelä & Salla Savolainen, Maailmantango...), HuvilaLIVE – musiikkia ja muuta kulttuuria sekä Kansainvälinen sunnuntaikahvila by PopUp Cooks ja paljon muuta! Tarkista aukioloajat Facebookista.

PUH. 044 2443 729 TAHMELAN HUVILA
URAMONKATU 9, PYHÄJÄRVEN RANTA, HIRVIKADUN PÄÄTY

*Hyvää kesää ja
iloisia lukuhetkiä!*

 SKY Cidesco -kosmetologi
TIINA ISOKASKI
Mustalahdenkatu 20 • puh. (03) 213 2226
www.kauneusafrodite.fi
Auki sopimuksen mukaan

"Valmistan uutta ja uudistan vanhaa"
Oaatturi
Anne Aikäs
040 5104197
Tiiliruukinkatu 16 lh 1, Tampere

 Heinätori
-ravintola, restaurant-
Pyynikintori 5, Tampere
puh. (03) 212 1205
www.heinatori.com

MUKAMAKSEN SYKSY 2020

 TEATTERI MUKAMAS
Vuodesta 1979

Satuvarjon alla: KUK-KUU!
26.9.-16.10. (Vauvateatteria 0-3-vuotiaille)

MUKAMAS 2020
Kansainvälinen Nukketheaterifestivaali
27.-31.10. Tampereella

Hiirulainen sirkuksessa
14.-21.11. (yli 3-vuotiaille)

Joulu on jo ovela
1.-5.12. (koko perheelle)

Jouluyö
19.-20.12. (yli 3-vuotiaille)

 MUKAMAS 2020
KANSAINVÄLINEN
NUKKEATEATERIFESTIVAALI
27-31.10.2020 TAMPERE

Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com **lippu.fi**
Teatteri Mukamas, Pispalan valtatie 30, Tampere
Tiedustelut ja ryhmämyynti 050-4656 285 ja
myynti@teatterimukamas.com

Aikataulu muutokset mahdollisia

RAJAPORTIN SAUNA

Pispalan valtatie 9 • www.rajaportti.fi
facebook.com/groups/rajaportti
saunayhdistys@rajaportti.fi
p. 040 7765 198 (tilaussaunat yms.)
p. 050 3102 611 (saunan kassa)

Suomen vanhin yleinen sauna
Tervetuloa taas koronan jälkeen elpymään niin ruumiillisesti kuin henkisesti! Avaamme jollain tapaa 1.6.2020 alkaen, seuraa nettisivua ja FB:tä. Yleisten aikojen ulkopuolella saunan voi varata tilaussaunaksi.

Kahvila avoinna sauna-aikoina
Myynnissä suolaista ja makeaa, Kultainen Humala -palkittu valikoima pienpanimojuomia sekä Rajaportti-tuotteita. Myös tilauksesta kokouksiin, juhliin yms., tilaussaunan kanssa tai ilman. p. 044 055 9353, kahvila@rajaportti.fi

HINNASTO

KAHVI / TEE	1,50
CAACAO	2,00
PULLA	1,00 - 3,00
PIIRAKKA	3,00
CRAFT BEER	5,00 - 10,00
KARHU	4,50
SIIDERI	8,00 - 10,00
LIMSA	2,00
VICHY	1,50
1 OLUT	1,50
MAGGARA	2,50
PILLIMEHU	1,00

Menu
Mustikkahampurit 2 €
Suolainen pirakka 3 €
Viineri 1,50 €
Höyrymakkara 1,50 €

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Sorvataanko sinusta korjausrakentaja?

Jos olet työtön tai kotoutuva nainen tai mies ja korjaaminen kiinnostaa, tule työkokeiluun. Kokeilun aikana suoritat työturvallisuus- ja tulityökortin ja hankit muuta koulutusta tarpeen mukaan. Tehdyistä töistä kokoat itsellesi portfolion työnhakua tai jatko-opintoja varten. Hankkeen aikana tallataan jatkopolkuja töihin yrityksiin tai opiskelemaan.

Jos sää ja koronaepidemia sallivat, siirrymme pian ulkotöihin.

Lisätietoja: www.sorvaamohanke.fi • puh: 040 130 4854

Hanketta rahoittavat Euroopan sosiaalirahasto ja Tampereen kaupunki.

Rajaportin hoitola

SIIRI KOSKI

Akupunktio ja moksibustio • Jalkojenhoito (myös kotikäyntinä)
Ayurvedinen pää- ja kasvohieronta • Perinnesaunahoidot
www.inhimillinenvastanotto.fi • 044 097 1985

TUOMAS TOLPO

Klassinen hieronta / urheiluhieronta
Kalevalainen jäsenkorjaus -kisälli • Vihtahoidot
@HierojaTuomasTolpo • 050 568 0734

MUSIIKKITOTEEMI

Musiikkikoulu

- Kaikenikäisille • Osaavat opettajat
- Mukaan läpi vuoden • Ei pääsykokeita

♪ Akustiset kitarat ♪ Sähkökitara
♪ Ukulele ♪ Laulu ♪ Piano ♪ Viulu
♪ Rummut ja lyömäsoittimet
♪ Vekarabändi ♪ Muskari

Smartum • ePassi • eazybreak • Edenred

Varaa nyt opintopaikkasi
lukuvuodelle 2020 - 2021

Tervetuloa tutustumaan uusiin tiloihimme avoimien ovien päivänä elokuussa!
Ilmoitamme tarkemmasta ajankohdasta alueen ilmoitustauluilla ja kanavillamme.

www.musiikkitoteemi.fi ♪ 044 5633 949 ♪ info@musiikkitoteemi.fi ♪ Selininkatu 5, Tahmelan liikekeskus

TOTEEMIPUOTI

Palvelua ammattitaidolla

- ♪ Akustiset kitarat, ukulelet ja tarvikkeet
♪ ePuoti
♪ Kirjat ja nuotit
♪ Lahjatavarat ja pukineet
♪ Kysy myös kumppanimyyntistä

Avoinna sovitus • Verkossa 24/7

Tutustu tarjontaan:
kauppa.musiikkitoteemi.fi

15
VUOTTA

90v
ahjola

Setlementti

ETSINTÄKUULUTUS

Kummituksia!

Tiedätkö Pispalaan tai muualle
Tampereeseen liittyviä kummitusjuttuja
tai muita vastaavia kauhutarinoita?

Oletko esim. kuullut kerrottavan, että jossain
Pispalan rakennuksessa kummittelisi?

Kerro meillekin – mitä seikkaperäisemmin, sen
parempi. Keräämme tamperelaisia
kummitustarinoita kirjaksi.

Ota meihin yhteyttä sähköpostitse:
artemis.kelosaari@gmail.com
rimma.erkko@gmail.com

Tahmelan KOKOUS- JA JUHLATILA

Avajaisjuhlat tulossa!

Varaa juhlatila käyttöösi nyt!

Meillä järjestät ristiäiset, rippijuhlat, lakkiaiset, häät,
syntymäpäiväjuhlat ynnä muut. Kokoustilamme
on käytössä yritysten, yhdistysten ja vaikkapa
taloyhtiöiden kokoustarpeisiin.

Uusien tilojen kastajaiset ja esittely järjestetään
kesän aikana koronaepidemian hellitettyä.

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

Varaa turvallisesti – maksuton peruutus,
jos juhlasuunnitelmat peruuntuvat koronaviruksen aiheuttaman
kokoontumiskiellon vuoksi.

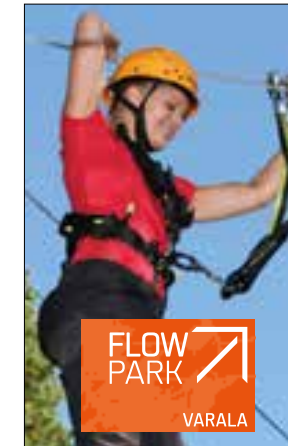
Tiedustelut: tahmelanjuhlatila@gmail.com, 044 5633 949
Selininkatu 5, Tahmelan liikekeskus • musiikkitoteemi.fi/juhlatila

Klassinen- ja
urheiluhieronta
SKY-
kosmetologi
Kynsi- ja
ripsiteknikot

Pispalan valtatie 56,
33270 Tampere

www.hyvinvointinox.com

Seikkaile
Flowpark
Varalassa

katso aukioloajat

varala.fi

Elämysten ykkönen!

Liikunnallista tekemistä ja
mukavaa yhdessäoloa kaikenikäisille!

Leirit, kurssit ja lomat
sekä ilmoittautumiset:

varala.fi

Koulutus - Urheilu - Yritykset - Vapaa-aika

TUE PISPALAN YHDISTYSTEN TOIMINTAA

Pispalan asukasyhdistys ry 10 € FI77 8000 1700 8937 96

Pispalan Kirjastoyhdistys ry 5 € FI06 8000 1270 9340 38

Pispalan Kulttuuriyhdistys ry Hirvitalo 20 €

(vähävaraiset 10 €) FI94 4726 5020 0414 18

Kurpitsaliike ry 10 €, vähävaraiset 5 € FI31 8000 1870 5926 32

Pispalan Musiikkiyhdistys ry 5 € FI65 5732 0920 0203 14

Pispalan Moreeni 15 € FI26 5730 0820 6060 08

Lauri Viita -seura 20 € / opiskelijat 10 € FI16 6601 0001 1624 11

Kiitos!

